Haber

SON HAVADİSLER
AKŞAM POSTASI

5 KURUŞ

Telefon: 23872 Sene: 8 — Sayı: 2647 27 HAZİRAN 1939 SALI İlân işleri: Tel. 20335

Sovyetlerle Japonlar arasında Müthiş bir hava harbi

60 Japon ve 50 Sovyet tayyaresi iki saat muharebe etti

25 Japon tayyaresi tahrip edildi

Şimdiye kadar Japonların 83, Sovyetlerin 21 tayyaresi düşürülmüş

Moskova, 27 (A.A.) — "Tas ajansı bildiriyor:

Mongolistan halk cumhuriyeti dahilindeki Mongol - Sovyet kıtaatı erkânıharbiyesinin almış olduğu malûmata nazaran altmış Japon avcı tayyaresi, 26 haziranda Buir gölü mıntakasında hududu tecavüz etmişlerdir.

Mongolistan cumhuriyeti arazisinde bir hava muharebesi vukua gelmiş ve bu muharebeye Mondruyba yakınında Sovyetlerle Mongolların 50 tayyaresi iştirak etmiştir.

İki saat kadar devam eden şiddetli bir mücadeleden sonra Japon tayyareleri kaçmış ve Mongol - Sovyet tayyareleri tarafından Gantchjour mıntakasına kadar takip edilmiştir.

25 Japon tayyaresi tahrip edilmiştir.

Devamı 2 incide

Japon harbiye nazırı general Itagaki

Paris büyük elçimiz Suat Davaz, Fransa ile anlaşmayı imzalarken..

Hataya dair lâyihalar Meclise verildi

Hudut taşı

Sökülerek merasimle Antakyaya götürüldü

Ankara, 27 — Hatayı Türkiyeye ...hak eden Türk - Fransız anlaş...masının tasdikına ait olan kanun lâyihası dün meclise verilmiştir.

Hariciye vekili Şükrü Saracoğlu...

(Devamı 5 incide)

Satye binası tahkikatı

Bugün şahitlerin ifadeleri alındı

Refî Bayarın da malûmatına müracaat edildi

Hakkında gayrimevkuf olarak tahkikat yapılan Ziya Taner

Adlî tahkikatın pazartesiye kadar tamamlanacağı umuluyor

Dördüncü sorgu hâkimliği tarafından Satye binası meselesi hakkındaki tahkikatın derinleştirilmesine devam ediliyor.

(Devamı 5 incide)

Bir İngiliz filosu Kıbrıs sularında manevraya çıkıyor

İngiliz anavatan filosunda yaz izinleri evvele alındı

Atina, 27 (A.A.) — Öğrenildi...ne göre bir İngiliz donanması, ...ıbrıs sularında büyük manevra... icra edecektir.

Londra, 27 (A.A.) — Amirallık makamı bildiriyor:

Anavatan filosuna mensup ge...

(Devamı 4 üncüde)

Boya ihtikârına mani olunmalıdır

Yazısı 5 incide

ÇERÇEVE

Grafik

1739 da Boğaziçi:

Beş çifte narin kayık
Türk üslûbu oymalı yalı
Bahçe ve koru
Saz ve gazel
Mahcub delikanlı ve feraceli kız
Örtünen ve gizlenen güzellik
Suda servisimin
Kayıkhanede dalgacıkların şarkısı
Yosun ve iyod rayihası
Kıvrım kıvrım esen rüzgâr

1939 da Boğaziçi:

Zurnalı (Şirketihayriye) vapuru
Üç buçuk odalı kübik kümes
Yangın yeri ve çöplük
Kukaraça ve fokstrot
Başıboş genç adam ve sahibsiz sevgili
Soyunan ve açılan çirkinlik
Suda mazot lekeleri
Fabrika homurtusu
Tütün denklerinden koku
Buram buram yağan kömür tozu

Baylar, hayata hâkim yasa tektir. Tekâmül kanunu!

Necib Fazıl KISAKÜREK

Banka ve müesseseler baremi konuşuluyor

Yazısı 4 üncüde

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?..

VAKIT

Asım Us, evvelce Frankfurter Zeitung ismindeki Alman gazetesinin bir makalesinden bahsile yazdığı makalenin Alman büyük elçiliği matbuat ataşeliğinin dikkatini celbetmiş olduğundan ve bu hususta aldığı mektuptan bahsederek "Almanya bir gün bütün Avrupayı ateşe verecek midir? Yoksa kuvvete müracaat etmeksizin Avrupada devamlı bir sulh kurulması için müzakere yoluyla umumî bir anlaşma dairesine girecek midir?„ sualine cevap vermek için yazdığı o makalesine verilen cevabı aldıktan sonra da kanaatinin değişmediğini söylemekte ve demektedir ki:

"İngiltere ve Fransa kendisini serbest bırakmış olsa Almanya bütün şarkî Avrupayı kendi hâkimiyeti altına almak için silâh kullanmıyacak mı? Şarkî Avrupa işleri için İngiltere ve Fransa ile harp etmeği arzu etmiyen Almanya ayni maksat için kullandığı silâhla birçok milletlerin mevcudiyetlerine kasdetmiş olmıyacak mı? Yoksa Almanya yalnız İngiltere ve Fransa gibi kuvvetli devletlerle çarpışmağı harp addediyor da küçük devletlerin mevcudiyetlerini cebren ortadan kaldırmadığı bir harp hareketi saymıyor mu?

Bizim bildiğimiz Avrupa sulhunu temin için bir çare vardır. Bu da kendisi için hayat sahası arıyan Almanyanın başka milletlerin hayat haklarına hürmet etmesinden ibarettir. Ve bu esas bir kere kabul edildikten sonra ne garbî Avrupada, ne de şarkî Avrupada büyük bir konferans masası etrafından müzakere yolu ile halledilmiyecek bir mesele kalmaz.„

YENİ SABAH

Hüseyin Cahit Yalçın bugünkü makalesinde, İngilterenin ortadan kalkmasını gözden geçiriyor. Onu bu mevzu üzerinde durmayı icap ettiren sebeb, Amerika cumhur riyaseti muavini Mr. Garver'in İngiliz kralına sorduğu iki suale kralın verdikleri cevapları ele alarak alaylı bir makale karalayan bir İtalyan gazetesi olmuştur. İngiliz kralına sorulan iki sual şunlardır:

1 — Avrupada harp çıkacak mı?

2 — Bir harp çıkarsa ve İngiltere mağlûp olursa netice ne olur?

Buna İngiliz kralının verdiği cevaplar da şunlardır:

1 — Harp çıkıp çıkmıyacağını kestiremem. Fakat Avrupa bugün heran patlamaya müheyya bir barut fıçısı halindedir.

2 — Bilemem.

İtalyan gazetesinin buna verdiği cevaplar da şunlardır:

1 — Avrupa bugün bir barut fıçısı halinde ise buna İngiltere sebebiyet vermiştir. O asırdide hodkâmlığı yüzünden başkalarının haklarını anlamamak hususundaki klâsik kabiliyetsizliği yüzünden, Haile Selâseden doğuya varıncaya kadar, Beneş, Sanayşek gibi beş para etmez insanlara bahşettiği himaye yüzünden birçok infilâk maddeleri doldurmuş olmasındandır.

2 — Beşeriyet rahat bir nefes alacaktır.

Hüseyin Cahit Yalçın buna ayrı ayrı cevap veriyorsa da ikinci kısmına verdiği cevapta birincisine verdiği cevabın tekrar edilmiş kısımları da bulunuyor. Bunda diyor ki:

"İtalyan muharriri kadar biz de emniyetle iddia edebiliriz ki bugünkü vaziyette İngilterenin ortadan kalkması takdirinde rahat bir nefes alacak kimse varsa bu beşeriyet değil, Roma ve Berlin siyasî şefleridir. İtalyan gazetesinin kalbinden gelen bu ses, İngilterenin şu dakikada insaniyet davasına ve küçük milletlerin istiklâllerini temin gayesine ne kadar faydalı olduğunu en iyi ispat eden delillerden biridir. İngiltere ortadan kalkarsa rahat nefes alabilecek olan Berlin ile Roma rahat rahat etrafını yağma ve perişan edecek, kendilerine sürü sürü köle peyda edecek demektir. Bugün Çekoslovakyada hüküm süren "Terreur„ idaresi, Arnavutluktaki zalimane şiddet mihver devletlerinin ortalığı serbest bulmaları takdirinde beşeriyeti bekliyen felâketler hakkında bize küçük bir fikir verebilir.

Dünyanın gerçekten rahat bir nefes alması için İngilterenin mahvolması gibi muazzam bir işin değil çok daha hafif bir şeyin kâfi geleceğini biz biliyoruz ama biz de bunu söylemek istemeyiz!„

CUMHURİYET

Yunus Nadi, bugünkü makalesinde Yalova kaplıcalarından bahsetmektedir. Kaplıcaların sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletine bağlanarak Avrupadaki emsalinin en iyisi olmasına çalışacağı plânından bahsederek bunun meclisin önümüzdeki on onbeş günlük çalışma devresinde bitirilmiş olmasını ummakta ve Yalovada yapılan iyi hareketleri anlatarak kaplıcaların daha bugün mükemmel denecek bir dereceye vardığını işaret etmekte ve demektdir ki:

"Hrhalde Yalova kaplıcalarile pek yakında bütün yakın şarkın rağbetine mazhar olacak millî ve modern bir şifa müessesesinin şimdiden sağlam temellerini kurmuş bulunuyoruz.„

TAN

M. Zekeriya Akdeniz anlaşmalarının ehemmiyet ve manası başlığı altında, birkaç gün süreceğini söylediği bir seri makale neşrine başlamıştır. Bunun birincisini teşkil eden bugünkü yazısında İngilterenin uzun zaman uyuşuk kaldığından İtalyanın Habeşistanı işgale başladığı tarihlerde gözünü açtığından, fakat aşağı yukarı iş işten geçmiş bulunduğundan, gafletini önlemek Akdenizdeki hâkimiyetini tehlikede bırakmamak için gene gizli çalışmaya başladığından nihayet Almanların Çekoslovakyayı, İtalyanların Arnavutluğu işgal ettikleri sırada ortaya çıkmak zamanının geldiğini anlayarak ve Yunan sahillerini İtalyaya kaptırmamak için derhal Yunanistanın istiklâlini garanti ettiğini, bizimle askerî bir ittifak müzakerelerine giriştiğini söyliyerek şöyle demektedir:

"Türk - İngiliz ve Türk - Fransız anlaşmasından sonra şarkî Akdeniz İtalyaya tamamen kapanmış oldu, ve Akdenizin bu kısmında bir emniyet havası teessüs etti. İşte Türk - İngiliz anlaşmasının Akdenize ait olan kısımının c[illegible] [illegible]eti buradadır.„

Kahvede geçen bir yaralama hâdisesinin muhakemesi

Bostancıda bir kahvede vukua gelen bir yaralama hâdisesinin muhakemesine dün akşam ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Suçlu Ali Bozkurt isimli bir gençtir. Mustafa isminde birine üç kurşun atarak öldürmek kasdile yaralamaktan suçludur.

Hâdise Mustafanın sarhoşlukla Aliye küfretmesinden doğmuştur.

Dün Ali Bozkurdun sorgusu yapılmış, bazı şahidler dinlenmiştir.

Diğer şahidler için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

—o—

Şehirde ne kadar otomobil var?

Yapılan bir istatistik şehrimizde 360 şı çalışan, 7 si çalışmayan 367 resmî otomobil, 1210 hususî otomobil, 1439 taksi, 813 kamyon ve kamyonet, 176 otobüs, 390 motosiklet bulunduğunu göstermiştir.

Bunların 846 hususî, 1168 taksi, 638 kamyon, 137 otobüs faaliyet halindedir.

—o—

İlkokul sergileri açıldı

İlk okulların imtihanları yeni talimatname hükümlerine göre dün tamamlanmıştır. Bugünden itibaren bütün ilk okullarda okul ve sınıf sergileri açılacaktır. Sergilerde, okul talebesinin bir yıl içinde yaptığı bütün el işleri ve resimlerle, atelye faaliyetleri canlandırılacaktır. Sergiler bir hafta kadar devam edecektir.

—o—

Floryada bir vagon tutuştu

Dün gece saat yirmiye doğru Sirkeciden Floryaya giden banliyo treninin lokomotf bacasından çıkan kıvılcımlar bir vagonun damını tutuşturmuştur.

Ateşin büyümesine meydan verilmeden yangın Florya itfaiyesi tarafından söndürülmüştür.

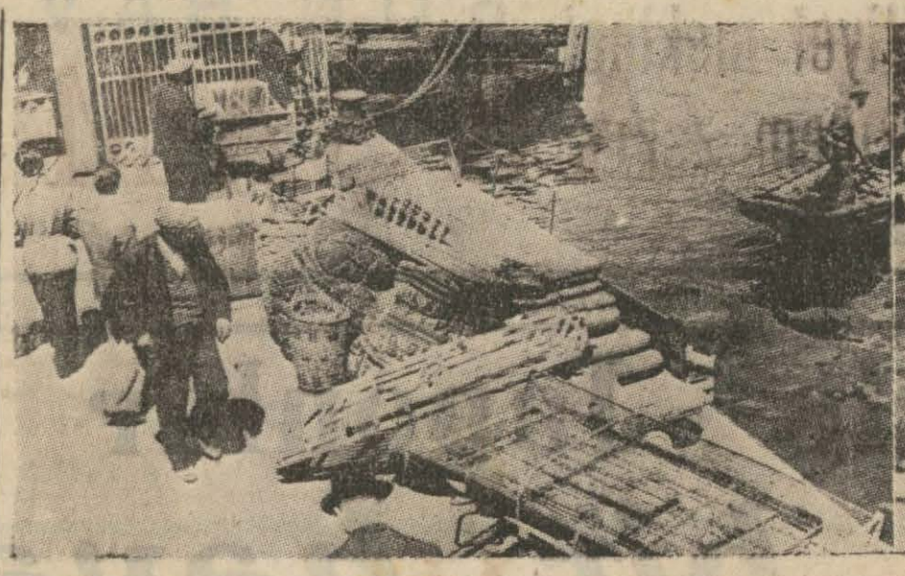

Havaların tamamile düzelmesi üzerine, sayfiyeye gitmek itiyadında olup bu sene geç kalan aileler de, sayfiyeye gitmeğe başlamışlardır.

Bu sene bilhassa Boğaziçinin Rume li sahili ile Yeşilköy civarına rağbet her senekinden fazladır.

Haber Şehirden ve Memleketten

Küçük yaşta işçilerin gece mesaisi

Elektrik, tramvay ve Tünel

İdarelerin kasa mevcudu 2,300,000 lira

Elektrik, tramvay ve tünel idarelerinin belediyeye devri işile meşgul olacak komisyon dün ilk toplantısını yapmış ve çalışmalarına başlamıştır.

Komisyon mühendis Hulki, üç idarenin eski müdürü Kadri Musluoğlu, hukuk müşaviri Tahir, iktısat müdürü Saffetten mürekkebdir.

İdarelerin belediyeye ferağ muamelesini tapuda münakale vekili Ali Çetinkaya imzalıyacaktır. Üç idare bir sene zarfında çok iyi işletilmiştir. Borç taksitleri ödendikten sonra bugün kasada 2,300.000 lira para vardır. Belediye bu para ile tramvay yollarını asfalta çevirmek fikrindedir.

—o—

Denizaltı gemilerimizin talimleri

Denizaltı gemisi filomuzun pazar ve tatil günlerinden maada her gün Adalar arkasile Pendik, Kartal ve Maltepe açıklarında manevralar ve talimler yapacağı alâkadarlara bildirilmiş ve buralarda sefer edecek deniz vesaitinin dikkatli davranmaları tavsiye edilmiştir.

—o—

Ordu malûlleri birliği

Dün umumî kongre mümessillerini seçti

Ordu malûlleri birliği İstanbul şubesi umumî heyeti dün toplanmıştır. İdare heyeti hesab ve raporları okunarak kabul edilmiş ve yeni idare heyeti seçilmiştir. Açık reyle yapılan intihabda başkanlığa Sadi Feke, kâtibliğe Tahsin Altay, muhasebeciliğe Besim Demirer seçilmiştir.

30 haziranda Ankara orduevinde yapılacak ordu malûllerinin büyük kongresinde İstanbulu temsil etmek üzere Sadi Feke ve Besim Demirer murahhas seçilmişlerdir.

Iktısat Vekâleti

17 Yaşındaki çocukların gece çalıştırılmamaları hükmünün tatbikini bir sene daha tehir etti

Ankara, 26 (A.A.) — İktısat Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

İş kanununun 3 üncü maddesi mucibince sanayiden sayılan işlerde ötedenberi geceleyin çalıştırılmakta bulunan 17—18 yaşlarındaki kız ve erkek çocuklarla her yaştaki kadın işçilerin eskisi gibi gece işlerinde çalıştırılmalarına, 50 nci maddenin ikinci bendi hükmüne tevfikan umumî izin verilmiş ve keyfiyet Anadolu ajansı vasıtasile 17—6—939 ve 10—6—938 tarihli gazetelerde "resmî tebliğ„ suretinde neşredilmişti.

Bu izin aynı hükme istinaden 17—6—1940 tarihine kadar devam etmek üzere bir yıl daha uzatılmıştır.

İşbu umumî izin, İktısat Vekâleti tarafından görülecek lüzum üzerine bazı iş yerlerine — bir ay evvel tebliğ edilerek — geri alınabilir.

İhtar:

16 ve daha aşağı yaşaki kız ve erkek işçilerin her ne tarzda olursa olsun sanayi işlerinde gece çalıştırılmaları mutlak surette yasaktır.

Sovyetlerle Japonlar arasında vahim hudut hâdiseleri

Moskova, 26 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

15 Mayıstanberi bir çok yabancı gazeteler Kuantung ordusu kurmayının yanlış tebliğlerine dayanarak Mogol halk cumhuriyeti kıtaatı ile Japon — Mançu kıtaatı arasında vuku bulan müsademeler hakkında malûmat neşretmektedirler. Japon gazeteleri bu müsademelerin Mogol kıtaatının Mançuri hududunu geçmelerinden ileri geldiğini hakikate mugayir bir şekilde iddia ediyorlar. Aynı zamanda Japon gazeteleri Mogol kıtaatının ve tayyarelerinin ağır zayiat verdiklerini de övünerek bildiriyorlar.

Mogol — Sovyet kıtaatı kurmaymdan alınan malûmata istinaden Tass ajansı, bu hâdiseler hakkında aşağıdaki doğru malûmatı neşre mezun bulunmaktadır:

Hakikatte Mançuri hududundada Buirnor gölü mıntakasında aşağıdaki hâdiseler vuku bulmuştur:

11 Mayısta Buirnor gölünün doğu cenubunda ve Kalkın göl nehrinin 16 ilâ 20 kilometre doğusunda bulunan Nomonkan bölgesindeki Mogol hudut karakolları Japon — Mançuri kıtaatının anî baskınına uğrayarak nehrin batısına doğru çekilmeğe mecbur kalmışlardır.

12 mayıstan sonra 10 gün zarfında hemen her gün bu bölgede müsademeler vuku bulmuş ve iki taraf ölü ve yaralı bırakmışlardır.

22 Mayısta, Mogol topraklarına daha derin bir surette girmeğe teşebbüs eden takviyeli Japon Mançuri kıtaatı hudut haricine püskürtülmüşlerdir.

28 ve 29 Mayısta, Japon-Mançuri kıtaatı tanklı, toplu ve tayyareli taze Japon kuvvetlerile takviye edilerek yeniden Mogol topraklarına girmişlerdir. Aynı zamanda hududa yetişen Mogol kıtaatı bunları dağıtmıştır. Japon — Mançuri kıtaatı 400 ölü, bir çok yaralı ve silâh bırakmıştır. Mogol ordusu bu muharebelerde 40 ölü ve 70 yaralı vermiştir.

Ölen üç kurmay subayının üzerinde bulunan vesikalar Hailar'daki 23 üncü Japon fırkası kumandanının hakikî bir emri bulunmuştur. Bu subaylardan biri yarbay Adzama kolunun kurmay subayıdır. Fırka kumandanı general Kamatsubara zikredilen emrinde "fırkanın bizzat kendi kıtaatiyle Kalkın gölü bölgesindeki dış Mogolistan kıtaatını imha etmesi lüzumunu bildirmektedir.

Bir taraftan kara kuvvetleri müsademe ederken havada da muharebeler cereyan etmiştir.

28 Mayısta avcı ve bombardıman tayyarelerinden mürekkep bir hava filosu ansızın Mogol tayyare meydanlarına taarruz etmiştir. Mogol tayyareleri hazırlanmakta geç kaldıklarından düşman bundan istifade etmiş, Mogol — Sovyetler 9 ve Japonlar 2 tayyare kaybetmişlerdir. Nihayet Japon tayyareleri süratle üslerine dönmeğe mecbur kalmışlardır.

22 Haziranda 120 Japon tayyaresi tekrar hücum etmiş ve 95 Mogol — Sovyet tayyaresi bu hücuma mukabele eylemiştir. Bu muharebede 31 Japon ve 12 Mogol — Sovyet tayyaresi düşmüştür.

24 Haziranda, 60 Japon — Mançuri tayyaresi 60 Mogol tayyaresi ile tekrar muharebeye girişmiş ve 25 Japon — Mançuri tayyaresi düşürülmüştür. Buna mukabil yalnız iki Mogol — Sovyet tayyaresi düşmüştür.

25 Haziranda hiç bir hâdise olmamıştır. Sovyet — Mogol kıtaatı halen Kalkın gölü nehrinin doğu bölgesinde bütün hudut noklarını işgal etmektedirler.

Bütün bu müsademe devrelerinde, Sovyet kıtaatı, tayyarelerin düşman tayyarelerini takip için zarurî olarak Mançuri toprakları üzerinden uçmaları müstesna olmak üzere, muayyen olan hududu katiyen geçmemişlerdir.

Müteveffa Amerikan ticaret ataşesi

Zevcesi hükûmetimize teşekkürlerini bildirdi

Birkaç gün evvel vefat eden şehrimizdeki Amerikan ticaret ataşesi Pillepie'nin cenazesi Amerikaya nakledilecektir.

Perşembe günü Feriköyündeki Amerikan mezarlığında bir âyin yapılacak ve müteveffanın hatıraları anılacaktır.

Başvekil Dr. Refik Saydam müteveffanın ailesine taziyetlerinin ibalâğma İstanbul valisini memur etmiştir. Bu vazifeyi yapmak üzere giden vali muavini Muzaffere müteveffanın eşi şunları söylemiştir:

"— Çok muztarib zamanımızda bizi teselli eden şey zevcimin son nefesini çok sevdiği bir memlekette vermiş olmasıdır. Bütün çocuklarımız burada doğdu. Buradan ayrılırken son arzumuz her zaman gördüğümüz alâka ve muhabbetten dolayı Reisicumhurunuza karşı şükran hislerimizin arzına tavassut edilmesidir.„

Tonton amca ve av izleri

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " " : 24370
İlân " " : 20335
ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50 "	14.00 "
3 aylık	4.00 "	8.00 "
1 aylık	1.50 "	3.00 "

Ecnebi ve akalliyet mektepleri muallimleri kıdem zammı alacaklar

Ecnebi ekalliyet okullarında çalışan Türkçe ve kültür dersleri öğretmenlerine resmî okul öğretmenleri gibi kıdem zammı verilmesi kararlaştırılmıştır. Maarif Vekâleti zammı temin etmek ve okul bütçelerine icap eden tahsisatı eklemek üzere okullar bütçe vaziyetlerini tetkik etmeğe başlanmıştır. Öğretmenlere verilecek kıdem şekli üzerinde esaslı surette görüşülmektedir.

Şimdilik ders saati başına ayrı bir ücret zammedilmesi tasavvur halindedir. Katî şekli bir kaç güne kadar tesbit edilecektir. Ecnebi ve ekalliyet okulu direktörleri dün buhususta görüşmek üzere maarif müdürlüğünde bir toplantı yapmışlardır.

Hayata dair

Sokağın sesleri

SABAHLEYİN pencerenin önüne oturdum. Hava sıcak; ...nnederim bugün de dünkü gibi ...acağız. Yağmurlardan, soğuk...dan sonra birdenbire İstanbulun ...zı çöküverdi. Şikâyet etmiyo...m: sıcakları, beni terletse de, bu...ltsa da severim. Zaten arasıra bir ...zgâr esiyor: hafif, sanki yaprak...la oynıyan, havada uğuldayarak ...laşan arıların getirdiği sanılan ...ı bir rüzgâr. Bir bakiyorsunuz, ...liveriyor; fakat artık ortalığa a...nsız bir hararet çökeceğini san...ınız sırada gene yüzünüzü, gö...nüzü okşamağa başlıyor. Bu yaz ...ahı hayat ne güzel şey!... İnsan ...dini hülyalara değil, bu tatlı an...n akışına bırakıyor. Düşünmü..., aramıyor, dinlemiyor, havada...esleri, kokuları hiçbir irade ceh...arfetmeden duyuyor, renkleri gö...yor, vücudunun her zerresile ha...a iştirak ediyor. İşitmekle din...menin, görmekle bakmanın, ko...yu duymakla koklamanın arasın...ki büyük farkı hiçbir zaman bu ...ahki kadar anlamamıştım. Ben ...yatı, cihanı davet etmiyorum; on ... bana kendiliklerinden geliyor. ...nim yaşamak, duymak istememe ...et yok, hayat beni her taraftan ...yor. Sesli, fakat gürültüsünz, in...a hiçbir husumet göstermiyen, ...ızlık hissi vermiyen munis, ...t bir hayat...

...enim oturduğum sokak bir köy ...ağıdır; ayda, yılda bir, bir araba ...er; o da sokağın çocukları için ...him bir hâdise olur. Bizim so...ta kediler, tavuklar, çiğnenmek ...kusu olmadan dolaşır, keçiler ...at rahat zıplarlar. Sokak uyanı...r. Komşunun çocukları birden ...e kadar sayarak pat!pat !top oy...yorlar. Topun öyle yere vurması, ...ki başıma vurur gibi oluyor,. ...ka bir gün bu gürültü beni kim...r ne kadar sinirlendirirdi. Fakat ...ün sokağın bütün gürültülerini, ...un patpatını, etraftan gelen ba...naları, çığlıkları âdeta memnu...etle karşılıyorum. Arılar açık ...cereden giriyor, uğuldıyarak do...yor, bazan cama çarpıyor, ben ...arı hiç kımıldamadan, gözlerimi ... çevirmeden görüyorum. Düşün...yorum, fakat düşünmeden, hafı...zı hiç kurcalamadan dudakları... Régnier'nin iki mısrağı geliyor: ...laudra que le bruit des divines ...illes - Qui volent dans l'air tiede ...esentsur les fleurs..,Sonrası nasıl ... Hiç şüphesiz bütün kıtayı, bü...manzumeyi biliyorum; fakat ...mak, düşünmek istemiyorum. ...anda bana hayatın ve hafıza...n kendiliklerinden verdiklerin... başka hiçbir şeyde arzum yok. ...dime cebretmiyeceğim, aramı...ğım...

...okak uyanıyor. Birer birer satıcı ...geçiyor. Arka arkaya zerzevatçı... Küfelerin içi renk renk.. İşte ...urtçu da geçiyor. Tuhaf bir ba...ası var. Ne söylediğini şimdi... kadar anlamadım, yoğurtçu ol...unu biliyorum, işte o kadar. El...e: "Yoğurt,, diye bağırıyor ama ... "Çurço!,, gibi bir şey duyuyo...; hiç şüphesiz sokakta hiç kim...belki yoğurtçunun kendisi de o ...menin bütün hecelerini iyice a... edemiyor. Herkes onu başka ... duyuyor. Fakat ne zarar var? ...kes anlıyor ya! Yoğurtçunun ...diye bağırdığını anlamağa çalış...k, o sesin yoğurtçuyu haber ver...diğini bilmekle iktifa etmemek,mese...lâ şiirde mana arayan zavallılara bırakılacak bir iştir.

Arkadan bir domateşçi geçiyor. Onun bağırması gayet fasih: "On kuruşa domates-- İki çeyrek domates!,, Heceleri tane tane söylüyor, bir de beste uydurmuş... Fakat onun da söylediğini değil, sadece şarkısını dinliyorum.

Sokak uyanıyor, çocuklar oynuyor, satıcılar geçiyor, kediler dolaşıyor, arılar uğulduyor... Pencerenin önünde hiç kımıldanmadan oturup bunları görmek, bunları işitmek istiyorum. Kabil mi? Kalkıp çalışmak, yazı yazmak lâzım... Yerimden doğruluyorum. Henri de Régnier'nin şiiri birden aklıma geliyor: "... Aient longuement vibré au fond de vos oreilles, — Son rustique murmure et sa chaude rumeur.,,

Artık sihir bozuldu, hafızamı zorluyorum. Sokağın seslerini duymamak istiyorum; hattâ kâğıtlarımla oynıyan rüzgâra biraz kızıyorum. Günün tatsız saatleri başladı. O tatlı saatlerin hiç olmazsa bir hatırasını tesbit etmek istedim. Kabil mi? İşte ancak böyle tatsız bir şey oldu.

Nurullah ATAÇ

Sıcaklar bastırdı

Dün hararet 34 santigradı buldu

Devlet meteoroloji müessesesinden verilen malûmata göre dün sıcak memleketin her tarafında 1-4 derece arasında yükselmiş, hararet derecesi Bilecikte 31, Çanakkale - ve Edirnede 34, İzmirde 35, Adanada 36, Nazillide 38, Antalya ve Akhisarda 39 dereceye yükselmiştir. Ankarada hararet 32, İstanbulda 34 dereceyi bulmuştur.

Bugün Trakya ve doğu Anadoluda hava bulutlu, diğer bölgelerde açık geçecek, hararet derecesi bir miktar daha yükselecektir.

Üniversitede lisan kursları

Yazın devam etmek imkânları hazırlandı

Üniversitede açılan lisan kurları tedrisatına devam etmektedir. Maarif Vekâletinin tensip ettiği şekle göre lisan kurları üniversite talebesinin yabancı dil ...ler okulundan geride kalan talebelerile, hariçten yabancı dil öğrenmek istiyenlere mahsustur. Üniversite rektörlüğü bu kurlardan bütün talebenin istifade etmesi ve aynı zamanda kendilerine yıl içinde bir kolaylık olmak üzere yeni bazı kararlar almıştır.

Alman kararlara göre ikmale kalan talebeden başka üniversite talebeleri önümüzdeki yıl devam etmek mecburiyetinde olduğu kura yaz tatili kuruna devam ederek yıl içinde devam etmek mecburiyetinden muaf tutulabileceklerdir. Yalnız kurda muvaffak olmak şarttır.

Fırıncıların belediyeden istedikleri

Perşembe günü kat'î karar verilecek

Belediye iktısadî istişare heyeti dün belediyede iktısat müdürü Saffetin reisliğinde toplanmış, fırıncıların gönderdikleri murahhasları dinlemiştir.

Dünkü konuşmalarda fırıncılar 193 kuruştan 156 kuruşa indirilen ekmek imaliye ücretlerinin tekrar yükseltilmesini istemişlerdir.

Uzun müzakerelerden sonra perşembe günü umumî bir toplantı yapılması kararlaşmıştır. Bu toplantıda ekmek işinin bütün noktaları gözden geçirilecektir.

Not

Bir ahlâk mücadelesi yıldırım kanunu ister !...

Yazan: M. DALKILIÇ

TÜRK, bütün dünyada milletlerin en erkeği, en halûku, en saf ve en necibi olarak meşhurdur. Bu vasfımız dünyanın darbımesellerinden biri haline girmiştir.

Fakat buna rağmen ortada aslâ lâkayt kalınmıyacak birtakım sakim ahlâk telâkkileri, hâlâ, Türkün bu elmas gibi saf seciyesile beraber yaşıyor gibidir. Bu meseleyi cepheden yararak görmelidir: Evet, bugün memleketimizde böyle garib bir tezad görülüp duruyor. Bunu inkâr edemeyiz.

Bizde devlet malını irtikâp ve ticarette hile, sakim bir ahlâk telâkkisinin yaşamakta olduğunu ötedenberi gösterecek mahiyette addolunabilir.

Dikkat olunursa bu iki ahlâki zaaf da, Türkün arasında yaşamış yabancı unsurların bıraktıkları an'anevi telâkkinin devamından ibarettirler.

Devlet malını, Osmanlı imparatorluğu zamanında aslen Türk olmıyan birçok karışık unsurlar devlet memuriyetlerinde "beylik malı deniz! yemiyen domuz!" şeklinde telâkki etmişler ve bu zihniyeti adetâ miras bırakmışlardır.

Keza ticaret hayatımızda dahi en büyük fabrikatörden en küçük gezginci esnafa kadar hile yapmağı bir nevi meslekî an'ane halinde teessüs etmiş buluyoruz. Bu da, ticareti Osmanlı imparatorluğunda ellerinde bulundurmuş olanların Türkün seciyesine sirayet ettirdikleri, daha doğrusu bu mesleklere miras bıraktıkları an'anevî bir zihniyetten ileri gelmektedir.

Bunun böyle ouduğunu ispat eden en bariz cihet devlet malını yiyen ve hile yapan esnafın ayni zamanda ferden gayet iyi adamlar olabilmesi, saf seciyelerini diğer sahalarda ekseriya tamamen muhafaza etmiş insanlar olmasındaki garib tezaddır.

Yani, demek isteriz ki, devlet malına karşı gösterilen mübalâtsızlıkla halka karşı ticarette yapılan ahlâksızlık esasen seciyemizdeki bir inhilâlden ileri gelmemektedir.

Bu, ananevi bir zihniyetin gayriahlâki neticelerinden başka bir şey değildir.

Halbuki gerek devlet malını irtikâp, ve gerek halkın sıhhatine ve parasına irtikâp, milli müdafaaya ihanet derecesinde ağır ahlâksızlıklardır. İşte bu ahlâk telâkkisile en büyük şiddetle mücadele eden bir yıldırım kanun, Türkü her sahada tekrar necib seciyesine avdet ettirecek, memleketin seciyesine bulaştırılmış olan bu ahlâk telâkkilerini ebediyyen öldürecektir, kanaatindeyiz.

Üniversite imtihanları

Üniversite fakültelerinin çoğunda imtihanlar bitmiştir. Yalnız bazı fakültelerin son sınıf imtihanları ay sonunda ikmal edilecektir.

Üniversite idaresi şimdiden gelecek yıl hazırlığında bulunmakta, fakültelerin profesör, doçent ve levazım ihtiyaçlarını tesbit etmektedir.

Fen fakültesinin lâboratuvar ve saire gibi eksikilklerinin tamamlanmasma çalışılacaktır.

—o—

Yalova kaplıcaları

Ankara, 27 — Yalova kaplıcalarının bütün tesisatile sıhhat vekâletine devri hakkındaki kanun lâyihası dün mecliste müstaceliyetle görüşülerek kabul edilmiştir.

Esnafın muayenesi

Verilen mühlet Cuma günü bitiyor

Sıhhat muayenesine tâbi esnafın muayene olarak cüzdanlarını alması için verilen mühlet cuma günü bitmektedir.

Şimdiye kadar 17.000 esnaf muayene olmuştur. Bu mikdarın 20000 i geçeceği anlaşılmaktadır. Fakat yapılan tetkiklerde hiç muayene olmıyan daha on bin esnaf bulunduğu tesbit edilmiştir. Hem de bu 10 bin kişinin çoğu sucu, mahallebici ve diğer gıda maddeleri satan kimselerdir.

Düşündüğüm gibi:

Karşılıklı hayat sahası

Yazan: SUAD DERVIŞ

Alman hariciyesinin resmî organı olan Diplomatik Uund Politische Korrespondanz gazetesi "hayat sahası,, mevzuu etrafında bir makale neşretmiş .Bunda, Almanya tarafından icat edilmiş olan şu hayat sahasını izaha çalışıyor.

Bu izah aşağı yukarı şöyledir:

"Hayat sahası, öyle bir havzadır ki bir millet kendi halkının serbest inkişafı ve millî varlığının muhafazası için oradan daima müşkülsüz, mânisiz istifade edebilsin. İngiltere ve bazı memleketler imparatorluklarından istifade ediyorlar. Müstemlekeye malik olmıyan Almanya da bunların muadilini Şarkî Avrupa memleketlerinde bulabilir. Almanya kendi istihsalâtını bu memleketlerle serbestçe mübadele etmek istiyor. Almanya kendisi için hayat sahası telâkki ettiği memleketlerle serbetçe mübadele edebilmesine müdahale edildiği zaman bu müdahaleyi düşmanca niyetlerin neticesi olarak telâkki etmeğe mecburdur .

Böyle vaziyet tahaddüs etmedikçe Almanya için hayat sahası meselesi, bir arazi meselesi değildir. Ancak bu nevi bir tehdit karşısında arazi meselesi olacaktır.,,

Yani Almanya istediği tapon malları, istediği gibi Şarkî Avrupa memleketlerine süremez, onlardan istediği şeyleri alamazsa, bu devletler, kendi hayat sahalarını değil de "hayat haklarını,, feda etmekten çekinirlerse, esaretten kurtulmak için tedbir almağa çabalarlarsa vay hallerine!.

"Almanya bunu düşmanca bir tasavvur ve tasmimin tehdidi,, telâkki edecek ve o zaman hayat sahasını istemiye istemiye(!) istilâ etmek ihtiyaç ve zaruretinde kalacaktır.. ilh...,,

Almanyayı bu hareketlere sevketmek istemeyenler onun hoşuna gitmiyecek şeyleri yapmamalı, Almanyanın emirlerine körükörüne itaat etmeli,. Almanyayı kızdırmaktan, düşmanlığını üzerlerine celbetmekten çekinmelidir .

Yoksa maazallah!..

(Hayat sahası) nın bu izahından Almanyanın bazı memleketlere göz koyduğu mânasını çıkarmamak mümkün olur mu?.

İçinde "ya keseni, ya canını,, diyen bir ifade saklanmış bulnan bu makale bize ciddî bir fikir makalesinden daha fazla bir tehdit mektubu mahiyetini gösteriyor.

Hayat sahasının karşılıklı olduğunu, eğer bazı memleketler bu tabir ile Almanyanın hayat sahasına giriyorsa, Almanyanın da o memleketlerin hayat sahasına girdiğini söylemek bile milletlerin istiklâlini hiçe sayan cür'etkâr bir fadedir.

Müstakil milletler kendi hayatî mevcudiyetlerinin lüzumlu gördüğü şartları kendi aralarında istiklâl ve riza ile tayin ederler

Meselâ silâh yapmak kudret ve salâhiyetini bir ele, bir tarafa toplayan (hayatî saha) nın bu kudret ve salâhiyetten mahrum kalmıya mahkûm olan (hayatî saha) üzerinde sömürgeci bir memleket hâkimiyetinden başka nasıl bir "karşılık,, ı tasavvur olunabilir? Cebir ile kabul ettirilen bir "anlaşma,,nın mahiyeti bu türlü edebiyat ile örtülebilir mi? Bu zihniyet herkesi kör, âlemi sersem sanmak zihniyetinden başka nedir?.

Türk efkârı umumiyesi tehdit mektuplarını daima tebessümle karşılamıştır.

Kendisini alâkadar etmiyen bu hayat sahası meselesi karşısında da yaptığımız budur.

Türk hiç bir milletin topraklarında böyle bir saha aramadığı gibi kendi topraklarında aranmasının karşılığını da pek iyi biliyor: Bizde hayat sahası arayana, o saha memat sahası olur.

Ordular ne için seferber ?...

İNSANLAR ne garibdir. Burunlarının dibini göremezler de fezaların bir ucundaki yıldızları görmek için çabalayıp dururlar...

Doğrusunu isterseniz ukalâlık bizzat aklın kendisidir!..

Dünya yüzündeki bütün hâdiselerin sebebleri gayet basittir. Fakat insanlar basite bakmazlar, karışık sebebler ararlar: Cinler, periler ararlar...

Bizi şu filosofluklara sevkeden bugün bütün dünyaya korkulu rüya ukalâlıkları geçirtmekte olan büyük bir hâdisede beşer aklının ayni marifetini görmüş olmamızdır.

Bugün dünyada hemen herkes kendi kendisine ve her millet diğerine soruyor:

— Mademki harb niyetleri yok, artık harb imkânı da kalmadı, ne diye Almanya hâlâ bir buçuk milyon askerini bir oraya, bir buraya taşıyıp duruyor?.. Keza İtalya ne diye hâlâ bir o kadar askeri silâh altında tutuyor?.. Hattâ Arnavutluğa yığmıştır?..

Bu sualin hemen herkes cevabını gayet karışık taraflarda arayıp durmakta ve içinden çıkamamaktadır, değil mi?..

Halbuki hakikat ne kadar basittedir: Bu kadar askeri terhis edemiyorlar; çünkü her iki memlekette de bu miktar işsiz vardır!

Onlar terhis edilirse yerlerine girmiş olan işsizler tekrar sokaklara dökülecekler.

Rasgele

Ve asıl o vakit gümbürtü kopacak!..

Bu suretle vakıâ hariçte harb marb diye ortalığı telâş götürüyor, fakat dahilde asayiş berkemaldir!.

İşte sebeb, daima olduğu gibi, bu sefer de bu kadar basit!...

* * *

Sıcaklardaki sayıklamalardan

İSTANBULDA ortalık cayır cayır yanıyor. Hararet derecesi: 30! Herkes boram boram terliyor.

İstanbul sokaklarında verem olmuş sular bile - ki biz ona limonata tabir ederiz! - sapsarı yüzleriyle iltica ettikleri buzlu bardaklarda boram boram terliyorlar!.. Al kor vişne şerbetleri bile - önlerinden ansızın belediye reisi geçiyormuşçasma - mosmor kesilmişler!..

Halk, aile gezinti yerlerinde Avrupa buz makinelerinde dondurulmuş bayan rujlarından çivide kadar ailevi nekadar boya varsa dondurma halinde çıtır çıtır yiyor!..

Böyle bir hengâmede insan Eminönü meydanındaki saate bakıp da hazin hazin mahkûmlar adasını düşünüyor. Mahkûmlar adası deyince İmralı adası zannolunmasın: Bu Büyükadadır!..

Zira bu susuzluk menfasında insanlar şimdi büyük bir mangala düşmüş at kestaneleri gibi patır patır patlamaktadırlar!...

O vakit insanın şu Eminönü saatine:

— Endamına mağrur olma!.. Eğer sen de Büyükadada yetişeydin böyle servi boylu olmaz, meşhur Con Simonun elinde tuttuğu bir ceb saati gibi olurdun!..

Diyeceği geliyor!

Gazeteler yazıyor ki, yine büyükadaya bir buçuk ay sonra su verilebilecekmiş!

Demek ki bugünelrde adanın tersine dönmesi ve ayaklarını havaya çevirmesi çok muhtemel.

Zira tam susuzluğa alışacağı zaman gelmişti!..

Niçin acele buyruluyor?

Bakın: Oraya giden vapurlar 80 senedir hiç acele ediyorlar mı?..

* * *

O halde...

BİR gazete okuyucularına şu tavsiyede bulunuyor:

— Kendinizi iyi tanıyınız! diyor. Herkes sık sık aynaya bakar ama, hakiki kusurlarını olduğu gibi görenler pek nadirdir!

Şimdi, doğrusu, yine sabredemeyip söyliyeceğiz:

O halde, şu Eminönündeki saatin karşısına da bir ayna koymalı!..

Hem masrafı da büyük değil. Zira, saatin nispetine göre endam aynasma da lüzum kalmıyor. Görmüyor musunuz: Bir ceb aynası kâfi!..

Mim

Banka ve müesseseler baremi

Ankara, 26 (Hususî) — Büyük Millet Meclisi bugün saat 15 de reis vekili Dr. Mazhar Germenin riyasetinde toplandı. Ve Banka ve müesseseler bareminin müzakeresine başladı.

Bundan evvel Yalovada kaplıcaların işletilmesi ve kaplıcaların inşası işlerinin Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine devri hakkındaki kanun lâyihası müzakere ve kabul olundu.

DERECELER ARASINDA FARK

Barem kanununun müzakeresine geçildiği zaman, en evvel söz alan Nazmi Topçuoğlu, müesseseler barem kanununun esbabı mucibesine temas ederek kanunun tedvin sebeplerinin neden ibaret olduğu hakkındaki hususiyetlerin tebarüz ettirilmediğini, bu işin lâlettayin bir kanun lâyihası olmaktan ziyade içtimaî bir nizam meselesi olduğunu ileri sürdü:

"— Bugün gençlik, iltimas ve imtiyaza dayanarak yükselmek sevdasındadır. Kanun bu gibi hatalı şekilleri ortadan kaldırarak bilgi ve kabiliyetin esas olması lâzım geldiğini tasrih etmelidir.,,

Dedi.

Bundan sonra, devlet memurlariyle müessese ve banka memurları arasında maaş verilmeleri bakımından bir fark olması lâzım geldiğini ileri sürerek şu sözleri ilâve etti:

— Bugün herhangi bir banka memurunun o gün muhakkak yapmağa mecbur olduğu şeyler vardır. Vazifesinde ihmal göstermesi hemen nazarı dikkati celbeder. Kaldı ki devlet memurlarının her gün için muhakkak bir şey yoktur. (Gürültüler... "Nasıl olur? Anlıyamadık,, sesleri..)

Nazmi Topçuoğlu sözlerine devamla:

"— Yanlış anlaşılmasın, belki hergün yapmağa mecbur olduğu şeyler vardır. Fakat bir devlet memurunun kolundan tutup atılması bir çok formalitelere bağlıdır. Halbuki bir banka memurunun vaziyeti böyle değildir.

Banka memurunun istikbal kaygusu vesaire bakımından diğer memurlarla aralarında bâriz farklar vardır. Bir devlet memuru akşam tatil zili çaldığı vakıt şapkasını alır ve daireyi terkeder. Fakat bir banka memuru kapılar kapandıktan sonra o gün yapmağa mecbur olduğu şeyleri bitirmeden vazifesi başından ayrılamaz.,,

Dedi ve devlet memurları maaşlarının telif ve teadülünde bütçe encümeninin yaptığı adâletsizliği ve haksızlığı banka ve müesseseler bareminde de tekrar ettiğini söyledi. Bu fikirlerini teyit için de şunları ilâve etti:

"— Devlet vazifesi daimîdir. Fakat bugün en kuvvetli sağlam temellere dayandığını kabul ettiğimiz bir bankanın bir iki sene sonra ne olacağını kimse kestiremez. Bu arzettiğim sebeplerden dolayı devlet memurlarile banka ve müesseseler memurları arasındaki bir derece maaş farkı azdır. Hiç olmazsa iki derece fark olmalıdır.,,

REFİK İNCENİN SÖZLERİ

Refik İnce (Manisa), devlet hazinesinden ekmek yiyenler arasında hiçbir farkın mevcut olmaması lâzım geleceğine işaret etti:

"— Bu barem lâyihasının bu şekilde çıkması hukuku hususiyeye bir tecavüz sayılır. Burada "müessese ve bankalar baremi,, derken, sadece banka memurları hatıra gelmez. stihdaf ettiği mâna çok daha şümullüdür. Bankalardan başka kollektif, komandit, anonim ticaret şirketleri gibi birçok hususî müesseselerin memurlarına verecekleri maaşın azlığına veya çokluğuna müdahale katiyen yerinde olmıyan bir harekettir.

Biz, bu şirketlerin, bu hususî müesseselerin memurlarına verdikle dahale kabul ediyoruzda onların sair işlerde yaptıkları milyonları maaşlar üzerinde bir mübulan israfata neden müdahale etmiyoruz? Buna hiç bir şekilde hakkımız yoktur. Bu müdahale sistemi bir defa teşkilâtı esasiyemize bile menafidir.,,

"Beş kardeş birleşip bir şirket kuruyorlar. Her türlü icraatlarına ve ifadelerine müdahaleye kimsenin hakkı olmuyor da, memur ve müstahdemlere verilen ücrete müdahaleye ne sebeple kendimizde bir hak görüyoruz? Hususî sermayenin çoğalması, iktısadî faaliyet sahasının genişlemesi ve dolayısile bir çok vatandaşların terfihini istilzam eden serbest ticaret ve iş müesseselerine bu şekilde müdahale teşkilâtı esasiye, ve bütün hukuk prensiplerine mi dahildir?.,,

Refik İnce, hususî müesseselerin barem kanununun çıkarılarak bu takyidatın kalkması hakkında bir takrir verdi.

MÜSTAKİL GRUPUN TAKRİRİ

Fuat Sirmen, müstakil grup namına kürsüye gelerek:

"— Biz devlet memurları ile müesseseler memurları arasında büyük bir fark gözetilmesine taraftar değiliz. Bununla beraber, mahiyetleri arı ayrı esaslara dayanan müesseseler ve banka memurları maaşlarının tevhidine gitmek, işlerin muvazenesini, bozmak için kâfi bir sebeptir. Bize kalırsa, bu gibi müesseselerde maaş meselesinde azamî ve asgarî bir haddin taini ile iktifa etmek ve çok yerinde bir hareket olur. Bu suretle her türlü murakabe hakkımızı sureti katiyede kaldırma istioruz, diye bir fikrimiz oktur. Fakat bununla beraber memleketi niş hayatı üzerinde çok mühim tesirler icra edeceğini tahmin ettiğimiz bu lâyihada istediğimiz şekilde tadilât yapılmasını teklif ediyorruz.,, dedi.

Hikmet Bayur — Eğer biz bu baremi müessese memurlarının maaşatından tasarruf olsun diye yapıyorsak bunun tesirini iş ve kazanç bakımından aleyhimize çok zararlar tevlit edebileceğini sarahaten söyliyebilirim. Yapılacak iş, müessese memurlarının terfi ve terfihine hizmetle olur.

Yapılacak iş, memleketin iktısadî bünyesi bunu icap ettirmektedir. Biz hususî müessese memurlarına veya banka memurlarına ne kadar çok verirsek o kadar çok kazanmış oluruz. Müesseselerdeki maaşatı kısacağımıza, iş kabiliyetimizi azaltacağımıza onların terfihine çalışırsak, bugünkü bütçemizin yakın bir zamanda büyük farklarla çoğalmasına şahit oluruz. Bir banka müdürü ki 2 bin, üç bin lira alıyor, ona göre cesur bir iş adamıdır. Bu gibi şeylerden dolayı bu lâyiha yalnız memleketimiz hususî müesseselerine dünya iktısadî müesseselerine de müessir olabilir. Bana kalırsa lâyihayı geri almak seseleri bu baremin dışında bulundurmak çok doğru olur.

EMİN SAZAKIN SÖZLERİ

Emin Sazak — Hükûmet teklifinde banka ve hususî müessese memurlarına yapılacak yardımlar hakkında ileri sürülen fikirleri ve bütçe encümeninin bu fikirler üzerinde yaptığı tadilâtın esaslarının neden ibaret bulunduğunu anlayamadığını söyliyerek bir zamanlar bu memurlara çok fazla maaş verilirken indirecek yerde:

— Arkadaş sana bin lira çoktur. Sana ancak 400 lira vereceğiz demek vallâhi çok aleyhimize olur. Birçok iktısadî zorluklarla karşılaşırız. Biz o adama ne kadar çok para verirsek onun mesuliyeti o kadar geniş tutulmuş olur, dedi.

Berç Türker — Kırk senelik tecrübeme istinaden bazı maruzatta bulunacağım diyerek bu lâyihanın kabiliyetli ve çalışkan gençlerin istikbale ait birçok emellerine set çekeceğini, yüksek kabiliyet gösteren memurların hukukunu koruma onların faaliyetinin daha şumüllendirilmesi bakımından lâyihada tadilât yapılmasını istedi.

Memleket iktısadiyatının komşu devletlerle muvazenesini temin bakımından da lâyihanın muhtelit bir encümen tarafından tetkikini talep etti.

MALİYE MEMURU OLAMAM, FAKAT BANKACILIĞI YAPABİLİRİM

Feridun Fikri — Şimdiye kadar yapılan mütalealarda ileri sürülen fikirlere sureti katiyede iştirak etmiyeceğimi söylimahiyetleri ayrı ayrı esaslara dayeceğim. Memleketin bütün mesuliyetini üzerinde taşıyan memur sınıfı hakkında meclisde adeta bir tereddüt havası esmeye başladı. Ben memurluk etmedim. Fakat onların mesuliyetini ve haleti ruhiyesini gayet iyi bilirim. Bir sulh hâkimini düşününüz. Günde 80 davaya bakar. Bu bakımdan memurlar arasında daha çok iş yapıyor veya daha az yapıyor diye bir fikri ortaya atmak ve bunların bir kısmına az diğer bir kısmına çok para vermek için tedbirler almak memurlar arasında münafereti ve geçimsizliği doğurur. Ben bankacılığı aşağı bir meslek görmüyorum. Bu işten de katiyen anlamayan bir arkadaşınız değilim. Ben de sizler gibi bir münevver sayılırım. Bu bakımdan bu işlerin ehemmiyetini ve derecesini az çok müdrikim. Bir devlet memurunun meselâ bir mal müdürünün 8 saat yerinden kalkmamak şartile gösterdiği faaliyet bir banka memurunun gösterdiği faaliyetten daha mı azdır, daha mı basittir. Şunu açıkça söyliyeyim ki beni şimdi buradan çıkarsanız bir malmüdürü olamam. Fakat bir banka memurluğunu yapacağımı zannediyorum. Bir gazetede tecrübesiz bir banka memuru, devlet memurları için "manasız bir devlet memuriyeti,, ibaresini kullanıyordu. Bu da ne demek? Bu memlekette hangi vatandaş diğerinden daha az mesuliyeti üzerinde taşıyor. "Bravo sesleri, alkışlar.,,

Bu memlekette daha az para alıyorum diye işini ihmal edecek bir bankacı vatandaş tanımıyorum. Onların içerisinden böyle birisinin çıkacağına da katiyen kani değilim. Memurlara verilecek paranın azlığı veya çokluğu münakaşa mevzuu olurken biraz da Türk köylüsünün haline bakın; onların ne zaruretler içersinde yaşadığını biz gayet iyi biliyoruz. Bir maliyeciden, bir bankacıdan, bir memurdan daha evvel hepimizin anası ve babası olan, iktısadî kaynağı olan Türk köylüsünü bir düşünelim. Asıl istihdaf ettiğim nokta şudur: Bütçede yapılacak en küçük bir ilâveye taraftar değilim. 40 para zam yapılırken yüreğim titriyor. Sözlerimi tekrar ediyorum ve diyorum ki; bankacılar para için çalışmıyorlar. Onlar cumhuriyet inkılâp ve Türklük için çalışıyor ve çalışacaklardır. Barem kanun lâyihası iktısadî bünyemize tamamen muvafıktır ve icraatımız tamdır ve yerindedir. Maddelerin müzakeresine geçilmesini teklif ediyorum.

Feridun Fikrinin sözleri uzun müddet alkışlandı.

Abdürrahman Naci Demirağ — İktısadî müesseseler hakkında onların müfredatı hakkında kararlar verilirken bu esasların bir de iktısat encümeninde görüşülmesinin zarurî olduğunu bildirdi.

Hamdi Yalman — Müessesat bareminin bugünkü şekilde meclise gelmesi ve bunun müzakeresi hakkında hatiplerin yaptıkları itirazlara ayrı ayrı cevaplar verdi.

BAZI ARKADAŞLARIN AVUKATLIĞI

— Lâyiha müessesat maaşatının tezyit ve teadülüne muvafıktır. Lâyihanın encümende müzakeresi sırasında bankacılar da vardı. Onlar bunu muvafık gördüler. Şimdi içimizden bazı arkadaşlar çıkarak onların avukatlığını yapıyorlar. Lâyihanın encümene iadesine katiyen lüzum yoktur.

Rasih Kaplan — Lâyihanın memurlar arasında bir sınıf yaratmadığına işaret ederek:

— Müessesat ve devlet memurları daima ayni derecede düşünülmüştür. Biz daima memleket ihtiyaçlarını gözönünde tutarak hareket ediyoruz. Bir zamanlar hakkı huzur, ikramiye, mükâfat diye bin isim altında para dağıtılırdı. Müessesatı yaşatan kuvvet bu mudür? İdare işlerini gören memurla iktısat işlerini gören memur arasında ne fark vardır? Ben kendi hesabıma hiçbir fark görmüyorum ve olmamalıdır. Baremde tadilât yapmağa çalışırken devlet memurları arasında hiçbir fark gözetemeyiz. dedi.

KÖYLÜNÜN VERDİĞİ VERGİYİ DÜŞÜNELİM

Abidin — Köylünün verdiği vergiyi biraz düşünün; memurlar eğer aldıkları parayi azımsıyorlarsa bu gibilerin devlet hizmetinde yeri yoktur, dedi.

Mümtaz Ökmen — Lâyihanın tekrar encümene gönderilmesi hakkında ileri sürülen fikirlere iştirak etmediğini beyan etti. Devletin devletçilik sahasında gösterdiği faaliyeti ve bu arada Sümerbank ve Eti bankın doğrudan doğruya bir âmme işi olduğunu ifade etti. Bu müessese memurlarının çok fazla çalıştıkları ve onların bu gibi hallerinden dolayı daha fazla para almaları lâzım geldiği yolundaki mütalealara cevap verdi:

— Bu müesseselerin teftiş ve mürakabesi hakkında gösterilen alâka pek azdır. Halk arasında bu mevzu üzerinde türlü şayialar dolaşmaktadır, diyerek sözlerini bitirdi.

Bundan sonra kürsüye gelen bütçe encümeni reis vekili Faik Baysal hatiplerin itirazlarına ayrı ayrı cevaplar verdi.

Bütçe encümeninin umumî heyete verdiği lâyiha esaslarının muvafık olduğu hakkında beyanatta bulundu. Daha sonra kifayet müzakere takriri reye kondu ve kabul edildi. Çarşamba günü maddelerin müzakeresine başlanacaktır.

Hataya dair lâyihalar Meclise verildi

(Baştarafı 1 incide)

nun teklifiyle anlaşmanın millî müdafaa, bütçe, hariciye ve dahiliye encümenlerinden seçilecek beşer kişiden mürekkeb muvakkat bir encümen tarafından tetkiki meclis umumî heyetince kabul edildi. Muvakkat encümen bu sabah derhal çalışmalarına başladı.

Hatayda kurulacak vilâyet teşkilâtına ait kanun lâyihası da bugünlerde meclise sevkedilecektir.

Emniyet umum müdürü Şükrü Sökmensüer'in Hatay valiliğine tayini teeyyüd etmektedir. Hataydan bu günlerde sayısız şükran telgrafları gelmektedir. Nüfus vaziyetine göre Hataydan Büyük Millet Meclisine sekiz mebus iştirak etmesi lâzımdır. Hatayda bunun için bir intihab yapılacaktır.

Cumhuriyet halk partisinin namzetlerini değişmez genel başkan İsmet İnönünün temmuzun ikinci haftasında ilân etmesi muhtemeldir.

Hudut taşı söküldü

Antakya, 26 (A.A.) — Payastaki 476 numaralı hudut taşı yerinden sökülerek bugün buraya merasimle getirilmiştir.

Tayfur Sökmenin beyanat

Antakya, 26 (A.A.) — Hatayın mesut kurtuluşu dolayısile ihtisaslarını öğrenmek isteyen gazetecilere Devlet Reisi Antalya mebusu Tayfur Sökmen, beyanatta bulunarak demiştir ki:

Bugünkü vaziyet zaten kahraman ordumuzun geçen sene 5 temmuzda Hataya girişiyle fiilen tahakkuk etmişti. Ben 24 ağustosta Hataya bir vatandaş sıfatile ve diğer arkadaşlarım gibi millî davamızın başarılmasında çalışmak maksadile büyüklerim tarafından gönderilmiştim. Sayın yurttaşlarımın naçiz şahsıma gösterdikleri teveccüh ve itimatla Hatay devlet riyasetine seçildim. Hakikatte Türkiye Büyük Millet Meclisinin bir azası ve Cumhuriyet hükûmetinin bir memuru olarak vazife almış bulunuyordum. Bugünkü kutlu netice ebedî Şef Atatürk ile Millî Şefimiz kahraman İnönü'nün yüksek deha ve iradesi ile başarılmıştır. Bu muvaffakıyetin tahakkukunda büyük Türk milletinin sarsılmaz azmi, Büyük Millet Meclisinin isabetli kararları Cumhuriyet hükûmetinin yüksek idaresi ve nihayet kahraman ordumuzun yenilmez kudreti ve varlığı âmil olmuştur. 20 yıllık hicran, acı bir rüya gibi geçmiş ve artık tarihe malolmuştur. Büyük Türk vatanının kopmaz bir parçası olan Hatayın anayurttan ayrı kalmasına zaten imkân yoktu. Bugünkü varlığımızın ebedî koruyucusu Mustafa Kemal 1336 nisanında Hatayın millî misaka dahil olup olmadığı hakkında kendisine çekilen telgrafa Gaziantep mıntaka kumandanı binbaşı Recep - şimdi askerî temyiz azasından - vasıtasile verdiği cevapta Hatayın millî misaka dahil olduğunu bildirmek suretiyle bize bu hakikati ilk defa müjdelemişti. Ebedî Şef 923 martında Adanayı şereflendirdiği zaman bu hakikati bir kere daha bütün cihana karşı haykırmış ve kırk asırlık Türk yurdunun esir kalmıyacağını ilân etmişti. Büyük kurtarıcı 936 ikinciteşrin birinci günü Büyük Millet Meclisinin açılışında söylediği tarihî nutukla Hatay meselesini Türk milletinin millî davası yaptı. Ebedî Şef millî davayı bir an unutmamış, hasta halinde Hatayın yanıbaşına kadar gelerek millî mücadeleyi yakından takip eylemiştir. O son nefesinde bile Hatayı düşünmüş ve bu davayı yegâne halefi İnönüye emanet ederek müsterihane ebediyete karışmıştır. Millî misakımızın tahakkuk ettiği bu mesut günü, son suz heyecanla kutlularken Eb[...] Şef aziz Atamızın manevî hu[...]runda eğilir, Millî Şefimiz ka[...]man İnönüye derin ve nihay[...] saygılarımı sunmakla şeref d[...]rım.

Hatay artık anavatanın değ[...]mez sınırları arasına girmi[...] Bütün Türk dünyasının bugü[...]yecanla kutladığı bu mesut g[...] büyük milletimizin bir ferdi [...] ben de hudutsuz bir sevinçle [...]luyor ve aynı derin heyecanla [...]şıyorum.

İzmir Belediye reisinin tebriki

İzmir, 26 (A. A.) — Hata[...] anavatana ilhakı münasebetile [...]lediye reisi doktor Behçet Uz ta[...]fından çekilen tebrik telgr[...] Reisicumhur şu cevabı vermi[...]dir:

İzmir belediye reisi Dr. Be[...] Uz

Muhabbetinize teşekkür ve de sizi tebrik ederim.

İsmet İnönü

Doktor Behçet Uz'un tebrik [...]grafının metni şudur:

İsmet İnönü

Ulu Reisicumhurum[...] Ya[...]

Dünyanın en karanlık ve ka[...] günlerinde sevgili Hatayı 20 se[...]lik bir ayrılıktan kurtarıp anava[...]na en salim yoldan ilhak etme[...]bi Türk milletini sevinç, gurur [...] heyecana garkeden ve Türk ta[...]ne şan ve şeref bahşeden asi[...] yüksek muvaffakıyetinizi can[...] tebcil ediyoruz. Bu davayı [...] milletinin kalbine muhakkak k[...]nılması lâzım bir ülkü olarak [...]layan Ebedî Şefimizin başm[...] sonsuz sağlıklarla daima hazır [...]manızı Tanrıdan diler ve bütün [...]valarımızda etrafınızda tek bir [...]cut, çelik bir kale gibi her za[...] toplu bulunacağımıza bir kere [...]ha and içtiğimizi yüksek tazim[...]miz, derin bağlılık ve sevgiler[...]le arzederim Yüce Millî Şefim[...]

Bir İngiliz filos[...] Kıbrıs sularında

(Baştarafı 1 inci[...]

milerin kızağa çekilmesi ve ha[...]lanması için bu gemilerin mü[...]tebatına verilen normal yaz [...]leri devresinin ileri alınarak [...]muz ayına tesadüf ettirilmesin[...]rar vermiştir.

Bu suretle donanma mane[...]larının ağustosta yapılması [...]nı elde edilmiş olacaktır.

Bu karar üzerine İngiliz [...]larının temmuzda yapmaları [...]karrer bazı ziyaretlerinden [...]rure vazgeçilmiştir.

Her zaman ağustos ayının [...] haftasında tertip edilen "d[...] haftası,, bu sene yapılmıyaca[...]

Avrupa hattının teftişi

Devlet demiryolları doku[...] işletme mıntakası (Avrupa h[...] müdürü Kemal Topkaya Tr[...] hatlarını teftiş ederek şehr[...] dönmüştür.

İşletme müdürü, hattın, bilh[...] son yağmurlarda arızaya uğ[...] tamir edilen kısımlarını gözde[...]çirmiş ve Avrupa hattını çok iy[...] vaziyette bulmuştur. Müdür, y[...] da tekrar teftişe çıkacaktır.

Alfabemizin tadili

Ankara, 26 (A.A.) — Maarif [...]killiğinden:

Türk alfabesinin tadili hu[...]nun düşünülmediğini ve bu [...] herhangi bir teşebbüsün mev[...]bahs olmadığını beyana Ana[...] ajansı mezundur.

Anadoludan röportajlar

Kastamoninin meşhur sabah kahvaltısı:

Kızarmış etle yağlı plâvdan mürekkep dillere destan Biran kebabı !

Okka ile kebap satan ihtiyar birancı Dömeke harbini anlatıyor

Kastamonunun en ihtiyar kebapçısı eski Dömeke kahramanlarından Ahmet kebab tartıyor

Uzun bir yolculuktan sonra Kastamonuya geliyoruz. Saat yirmi üç.. Dükkânlar, kahveler hattâ otellerin büyük kapıları dahi kapanmış.. Kazın iyi havası, soğuk suları bizi epeyce acıktırmıştı, iştihamızı Kastamonunun Biranına saklıyorduk. Fakat geç kalışımız bizi bundan mahrum bıraktı. Hattâ peynir ekmek bile bulamadan aç yatmağa mahkûm olduk. Sabahleyin kalktığımızda Birancılar açık mıdır diye otelciye sorduk. Meğer onlar gece yarısı iş başı yaparlar ve öğleden sonra da dükkânlarını kaparlarmış. Doğruca çarşıya çıktık. Büyük bir tepsi içinde otuz kilodan fazla tahmin edilebilen bir plâv yığını, yanında kızarmış etler... Bunlar arasında nurani simalı bir ihtiyar, mütemadiyen çalışıyor ve etlerden keserek, pilâvdan kepçeliyerek müşterilerine yemek veriyor. Dükkânı tertemiz.. Biz de şöyle bir masaya oturduk. Önündeki işi arasında bizi gözünden kaçırmıyan ihtiyar yabancı olduğumuzu anladı: "Hoş geldiniz Biran yapalım değil mi.,, dedi. Bunu; suları da değiştirin, tabakları yıkayın diye çıraklarına verdiği emir takip etti. Karşıki masaya bakıyoruz. Yağlı eti ve yağlı pilâvı nasıl yiyorlar. İhtiyar bunu hissetmiş olmali ki "begüm bizim Kastambolunun kayve altısı böyle olur" dedi. Hemen arkasından da "Biran ne kadar olsun diye sordu. Bu soruş bizi hayrette bıraktı. Bir porsiyon olsun demeğe kalmadı, ihtiyar, "bizim burada kilo ile satılır. Biran 60 şa, pilâv 25 şe,, cevabını verdi.

İlk defa pilâvın teraziye, pişmiş etin tartıya girdiğini görünce: çok olmasın şöyle karnımız doyacak gibi olsun dedik. İhtiyar derhal eti teraziye koydu, tarttı. Ondan sonra bunları keserek düzgün bir şekilde tabağa yerleştirdi. Bir de yanına püre koyarak bize gönderdi. Bizden iştihamızı sakladığımız kadar nefis olan bu Biran kebabından ve pilâvı da yedik. Bu suretle Kastamonu kahvaltısı tamamlandı. İhtiyar hem işiyle meşgul olması ve hem de yeni gelen müşterilere alâka göstermekte devam ediyordu. Dükkâna yeni giren birisine "Şevket bey yarım kilo olsun demi,, diye sordu. Gene derhal teraziye eti koydu, tarttı, ve muntazam bir surette bunları tabağa koydu. Sonra da yorulduk birer kahve içelim diye bize döndü. Biz istemeyiz dedikse de "yoo olmaz.. bu kaylar benden olacak,, derken seslendi. Kahveleri ısmarladı. Bu ihtiyar ne kadar dinç, ne kadar şen ve ne kadar şuh adamdı. Yüzünden ve boynunu örten beyaz sakalından her başına bir tarih olduğu anlaşılıyordu. Bizde kendisine kaç yaşında olduğunu sorduk. Bu sualimiz ihtiyarı coşturdu:

— Gördüğünüz kadar değilim. Dömeke harbini bilirim, Etem paşanın yanında bulundum. Darabulusa (Trablusa) gittim. Yemeni gördüm. Memleketin her yanını dolaştım. Yıprandım böyle olmasaydı daha genç kalırdım diye sözere başladı. İçini çekti. Şimdiki gençler ne mutlu... İnsan bu devirde ihtiyar olur mu? Evinde rahat, işinde rahat, yurdunda rahat, Allah bütünlerine uzun ömürler versin, devletimizi üstün eylesin. Eskiden öyle mi, insanlar doğduğu gün asker olur, hayatını cephelerde geçirir dururdu. Tali kendisine yar olmazsa daha yuvasına dahi dönemezdi. Ben daha çocuk denecek yaşta iken "Darabulusa,, gittim. Bizden evvel oraya gitmiş olanlar bizleri böyle görünce bu çocuklara yazık olacak dediler. Bunu duyunca çadırıma gittim sabaha kadar yas ettim. Kastambolu gözümün önüne kaç defa gelip geçmişti. Ya Dömekede neler çektik. Fakat ne türlü bir döğüşten sonra da üstün çıktık. Bir gün Etem paşa süngü tak borusu çaldırmak üzere bizi çağırdı. Birçokları lar. Ben borazan onbaşısıydım. Hemen borumu ağzıma götürdüm, öyle bir çaldım ki deyme gitsin.. Etem paşa bundan çok memnun kalmış olmalı ki: yanıma geldi, arkamı sıvazladı. Bir gün kuzu yiyorduk.. Hep harpten konuşuyorduk. Biz böyle yarenlik ederken Etem paşayı yanımızda gördük. Paşa bana, Ahmet onbaşı düşmanlar Dömekeyi 7ayda alamazsınız diye haber savmışlar.. Eğer burasını 7 saatte alamazsak yediğiniz kuzuları burnunuzdan getiririm dedi. Ertesi günü harp başladı. Toplar her tarafı inletiyor, silâhlar durmadan patlıyor, süngüler kınından çıkmış parlıyordu. Tam altı saat sonra da Dömeke kalesi bizim olmuştu. İşte o zaman paşa bizi gene topladı. Üç yüz bin kişi bir geçit resmi yaptı. Paşa beni yanına çağırdı ve Ahmet onbaşı şimdi de istirahat borusu çal emrini verdi.

Bunları eski Dömeke kahramanı şimdiki Birancı Kaşoğlu Ahmet söylüyordu. Kaş oğlu Ahmet Kastamonu Birancılarının en ihtiyarıdır. Kendisi yaşını yetmiş gösteriyorsa da doksandan aşağı olmadığı anlaşılıyor.

Elli iki sene ayni dükkânda ayni işte bulunan Kaşoğlu Ahmet, bugün hâlâ dinç, hâlâ genç olarak tezgânın başında güler yüzü tatlı dili ile müşterilerini memnun etmeğe uğraşıp duruyor.

Biranın kilosunu 60, pilâvın kilosunu 25 şe satmak için sabahın erken vaktinde kalkıp akşama kadar çalışıyor.

M. K. Ç.

Beşiktaşta bu sabahki kaza

On yaşında bir çocuğun ayağı kırıldı

Bu sabah Beşiktaşta şoför Enver idaresindeki otomobil, Hamdi adlı on yaşında bir çocuğa çarpmıştır.

Çocuk otomobilin tekerleği altına yuvarlanmış ve sol ayağı kırılmıştır. Kazaya sebeb olan şoför yakalanmış ve yaralı çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

TELGRAF • TELEFON • RADYO

Moskova müzakerelerinde son vaziyet

Ingiltere Sovyet tezine yaklaştı

Satye binası tahkikatı

(Baştarafı 1 incide)

Hâdiseye, Rejans emlâk şirketinin ismi karışması, Satye binasının satışına delâlet etmesinden ileri gelmiştir.

Söylendiğine göre Rejans müessesesi namına bu işten dolayı 12 bin lira alınmış, 6000 lirası şirket defterine kaydedilmiş, üst tarafı bu işte adı geçen bazı kimselere, satışı temin etmelerine karşılık olarak verilmiştir.

Suçluların bir kısmı, mes'uliyeti tamamiyle Satye binasına kıymet takdir eden fen heyetine ve satışı neticelendiren o zamanki Denizbank idare meclisi âzâlarına yüklemek istiyorlar.

Bunlar satışa ait imza, takrir gibi muamelelerin birtakım kanunî merasimden ibaret olduğunu, işin mahiyetini ancak fen heyetile idare meclisinin takdir edebileceğini iddia ediyorlar.

Millî Reassüransa mensub memurlardan alâkalı görülerek malûmatına müracaat edilenlerin vaziyeti henüz tamamiyle aydınlanmış olmamakla beraber birtakım sigorta ve ipotek muameleleri dolayısiyle Millî Reassüransın öteden beri temasta bulunduğu Rejans şirketinin Satye işine delâleti esnasında bunların vazife ifa ettikleri zannediliyor.

Dün adliyeye davet olunan Millî Reassürans eski umum müdürü Refi Bayarın, müddeiumumî Hikmet Onat tarafından malûmatına müracaat edilmiştir. Zaten epeyce zamandanberi rahatsız bulunan Refi Bayar, adliye binasından çıkarken hafif bir baygınlık geçirmiş ve doktor müdahalesile fenalığın önüne geçilebilmiştir. Refi Bayar, şimdi Ankara sigorta şirketinin fen müşaviridir. Bu meselede, Satye binasının satınalınmasına dair evrak, zamanında tasdik edilen sabık iktısat vekili Şakir Kesebirin de malûmatına müracaat edilmesi ihtimali vardır.

Hakkında gayrimevkuf olarak tahkikatın devamına karar verilen Denizbank eski idare meclisi âzâsından Ziya Taner (Habibzade), bu sabah kendisile görüşen bir muharririmize kısaca demiştir ki:

"— Adliye tahkikatı neticesinde her şey meydana çıkacak, mes'uller anlaşılacaktır.

Bu mesele hakkındaki malûmatımı gazetelere söylemeği muvafık bulmuyorum. Çünkü söylenecek her hangi bir söz, adliyeye intikal etmiş bir işin tahkikatını işkâl edebilir.,,

Ziya Taner şimdi İstanbul ticaret odası ikinci reisidir.

Mevkuflardan Denizbank müdür muavini Tahir Kevkebin kardeşi Malik Kevkebin tevkifine Millî Reassüransta vazifedar olduğu halde Satye işine ismi karışmış bulunması sebeb olduğu söyleniyor.

Adliyenin üzerinde en ziyade ehemmiyetle durduğu nokta, Satye binasına kıymet takdirine esas olan raporun sonradan değiştirilmesi meselesidir.

İşi ört bas etmek maksadını hedef tutan bu rapor değiştirme meselesiyle alâkadar görülenler çok sıkı surette isticvab edilmektedir.

Dün Hamdi Emin Çapın tevkifinden sonra Satye şirketi müdürlerinden Ferid, Büker, Denizbank yapı ve binalar şefi mühendis Veli, mimar Farih Köprülü, ayni servisten Meliha, muhaberat servisinden Leman, Hadiye, Zübeyde, Perihan, Murad, memurlardan Naci, banka müdürlerinden Hâmid Saracoğlu şahid olarak çağrılmışlardır. Bunlardan bir kısmının ifadeleri dün, bazılarının da bu sabah dördüncü sorgu hâkimliğince alınmıştır.

Dördüncü sorgu hâkimliğinin pazartesi gününe kadar tahkikatı ikmal edeceği söylenmektedir.

Baltık devletlerinin garanti edilmesine Londra razı oldu

Bugün Moskovada İngiliz mümessili Molotofla bir mülâkat daha yapacak

Paris, 26 (A.A.) — Moskova müzakereleri hakkında Figaro gazetesinin Londradan haber aldığına göre, İngilterenin Moskova büyük elçisi Sovyetlere yeni tavizlerde bulunulmasını hükûmetine teklif etmiştir.

Bu gazeteye göre, İngiltere hariciye nezareti erkânı eğer Londra ve Paris hükûmetleri oradaki mümessillerinin tavsiyelerini kabul ederlerse memnuniyet verici bir neticenin elde edilebileceği mütaleasındadır.

Oeuvre gazetesi de son saatte Londradan aldığı bir habere istinaden İngiltere hükûmetinin Moskovadaki mümessiline talimat vererek Baltık devletlerine de şamil olmak üzere İngiliz - Rus karşılıklı yardımının otomatik bir tarzda işlemesine dair Molotofun bütün taleplerinin kabulüne mezuniyet verdiğini yazıyor.

Diplomasi mahafilinde Çemberlaynın nihayet Stranga ve mumaileyhin Moskova ile yapmakta olduğu müzakereleri iyi bir neticeye isal etmesine medar olacak talimat göndermeğe karar vermiş olduğu beyan olunmaktadır.

Sol cenah mahafilinde İngilterenin halihazırda Baltık devletlerine garanti vermeğe mütemayil olduğu zannedilmektedir. Eğer vaziyet bu merkezde ise, Strang ile Molotof arasında yarın yapılacak olan görüşme, kat'î mahiyette olacaktır.

Münakale Vekili dün Deniz Bankta çalıştı

Ali Çetinkaya fabrika ve havuzlarda tetkikler yapacak

İki gün evvel, şehrimize gelen Münakale vekili Ali Çetinkaya dün tetkiklerine başlamıştır.

Vekil dün yanında deniz nakliyatı reisi Ayet Altuğ, zatişleri müdürü Nafiz ve hususî kalem müdürü Sabahaddin Baydar olduğu halde evvelâ İstanbul liman reisliğini ve sonra da denizbankı ziyaret etmiş ve memurlarla görüşerek muhtelif işler etrafında izahat almıştır. Vekil öğleden sonra saat onbeşte tekrar Denizbanka gelerek akşama kadar meşgul olmuştur.

Şehrimizde bir hafta kadar kalacak olan Ali Çetinkaya deniz ticaret mektebi ile fabrika ve havuzlarda da tetkikler yapacaktır.

Vekil dün muhtelif işler etrafında şu beyanatta bulunmuştur:

"— Denizbanktan, biri devlet denizyolları işletmesi umum müdürlüğü diğeri de devlet limanları işletme umum müdürlüğü adıyla ve mülhak bütçe ile idare olunacak iki müdüriyeti umumiye teşkil edildi. Kanunî merasim tamamlandı. Bir temmuzdan itibaren iki müdüriyeti umumiyenin faaliyetleri resmen ve fiilen başlamış olacaktır.,,

"— Devlet denizyolları işletmesi umum müdürlüğüne dahil olan hizmetler şunlardır:

1 — Uzak seferler, 2 — Yakın seferler (Akay ve İzmir körfezi vapurları), 3 — Gemi kurtarma, 4 — Kılavuzluk, 5 — Şilepçilik, 6 — Haliç fabrika ve havuzları, 7 — İstinye dokları, 8 — Van gölü işletmesi.

Bunlardan başka ayni idare işleri arasında tarife ve hasılat, teftiş muhasebe, malzeme, hukuk zat ve sıhhat işleri, hareket, yük ve yolcu kamara hizmetleri, fen heyeti yani teknik büro, fabrika havuz ve doklar idaresi.,,

"— Limanlar işletmesi umum müdürlüğüne bağlı hizmetler de şunlardır:

1 — İstanbul limanı, 2 — Haydarpaşa limanı, 3 — İzmir limanı, 4 — Trabzon limanı, 5 — Mersin limanı, 6 — Fenerler, 7 — Radyolar, 8 — Deniz işaretleri, 9 — Tahlisiye.

Bunlardan başka gene ayni idare de muhasebe, levazım, hukuk, zatişleri, fen dairesi, liman hizmetleri, iskeleler, kıyı emniyet ve teftiş hizmetleri vardır.,,

Kadrolar

"— Yeni deniz teşkilâtları kadroları dolayısile sureti umumiyede açıkta kalacak memur yoktur. Perakende suretile birleştirilmeleri teahhur edecek memurlar olabilir.

Denizbankın tahakkuk ettirmek istediği bankacılık işleri tamamen bu iki müdüriyetin iktidarı haricinde kalmıştır. Dolayısile bankacılık hizmeti için alınmış bir takım memurlar daha evvelce başka hizmetlere seçilmişlerdir. Bilâhare de seçileceklerdir.

Bankacılığa ait olan hizmetlerin muamelâtını bir heyet bir sene zarfında tasfiye edecektir.,,

Yeni hava seferleri

"— Ankara ile Samsun arasında hava seferleri nakliyatı yapacağız. Diyarbakır - Erzurum - Taşhan arasındaki seferler için de hazırlıklar yapılmaktadır. Bağdada da hava seferleri yapılması mukarrerdir.

Telefon hatları

"— İstanbul - Ankara telefonuna dört devre daha ilâve edilerek devre adedi 12 ye çıkarıldı. Yeni yapılan devrelerin tecrübeleri müsbet neticeler verdi. Mısır ve Suriye ile de telefon hatları inba etmek tasavvurundayım.,,

Radyoda parazit

"— Beynelmilel anlaşamamazlıklar yüzünden radyodaki parazitin önüne tamamile geçilemedi.,,

Küçük Haberler

İÇERDE:

* İstanbul vilâyeti Jandarma kumandanlığına Diyarbakır jandarma kumandan muavini yarbay Rıza tayin edilmiş İstanbul jandarma kumandanı binbaşı Şehap da Çatalca kumandanlığına getirilmiştir.

* Yeni inşa edilen Kadıköy maliye tahsil şubesi 15 temmuzda merasimle açılacaktır.

* Dün Beylerbeyinde yerli müesseseler tarafından hazırlanan sis bombalarının tecrübeleri yapılmış bu yüzden bu sahilde deniz vesaiti işlememiştir.

* Bu seneki 59 milyon kiloluk tütün rekoltesinden 15-16 milyon kilo stok kalmış, diğerleri tamamen satılmıştır.

* Evvelce hazırlanan Adliye sarayı plânı yeni arsaya göre tadil edilmektedir.

* Vali muavini Hüdai Karataban dün akşam adliyeye gelerek müddeiumumî Hikmet Onatı ziyaret etmiştir.

* Odun piyasası açılmıştır. Fiyatlar 300 kuruştur. Geçen sene bu zamanlar 320 kuruştu. Şehire bir sene kâfi gelecek kadar stok vardır.

1939 yılı kazanç vergileri haziran sonuna kadar vermiyenlerden cezasile tahsil edilecektir.

* Belediye iktisat müdürlüğü iskelelerdeki hamal vaziyetleri üzerinde meşgul olmuş, birçok yerlerde tarife mevcut olmadığı ve talimatnameye riayet edilmediği görülmüştür. Bu yüzden bazı memurlara işten el çektirilmiştir.

* Belediye hayat pahalılığı üzerinde bazı tetkikler yaptırmaktadır. Bu yolda yaş sebzecilerin büyük tesiri olduğu görülerek hal müdürlüğü alınacak tedbirleri kararlaştırmaktadır.

* Dahiliye vekâleti meniisrafat kanununun tatbikinde devam edilmesini alâkadarlara bildirmiştir.

* İlkmekteplerde son sınıf imtihanları bitmiştir. Muvaffakiyet nisbeti bu sene geçen seneden fazladır. İkmal imtihanları 3 temmuzda başlıyacaktır.

Boya ihtikârına mâni olunmalıdır

Belediyenin bazı caddeler veya mıntakalardaki dükkânların, evlerin cephelerini temizlemek, onlara güzel bir renk vermek yolundaki emirleri, ortalıkta bir boya ihtikârı uyandırmıştır.

Bezir, üstübeç, kireç, toz boya, fırça gibi boyacılık madde ve âletlerile boyacı, badanacı gibi esnaf gündelikleri görülmemiş bir hızla yükselmektedir. Mevsim inşaat mevsimidir. Bunun az çok bir hareket uyandırmasına tabiî nazarile bakılabilir; fakat bir boyacının (dört lira, beş lira, altı lira gündelik doğrultmanın yolu açıldı) deyip elindeki işleri usulca olduğu yerde bırakması, başka kapılara taşınması ilk defa görülen bir hâdisedir.

Belediyenin bu boya emrini verirken bunun bir ihtikâr vesilesi yapılacağını düşündüğünü ve icab eden tedbiri aldığını zannederiz; bu tedbir ihtiyacı olanlara tabiî fiatlarla boya, tabiî ücretlerle boyacı temin etmek olabilir. Buna imkân yoksa tayin olunan müddeti tabiî şartlarla telif edecek surette uzatmaktan ibarettir. Tâ ki bina sahibleri sıkıya gelip, fuzulî yere fazla ödemekten kurtulmuş olsunlar.

SPOR

Tek Kollu boksör maça hazır

Bir kaza neticesinde bir kolunu kaybettiği halde hâlâ ringden ayrılmıyan tek kollu boksör Cihad

23 Haziran 2643 sayılı gazetenizde boksör İstelyo gene defi palavrasına başladı. Ekrem ve Kâni maçında Muvaffağa abandone oldu. Her ringe çıktığında mağlûb olan İstelyo Cumhuriyet gazetesinde Coşkunu davet ediyor. Coşkun asker, burada yok. Şimdiki halde davetî boşa gitmesin diye bu maçı ben kabul ediyorum. Eğer kabul ederse yakında Ekrem ve Kâni maçı olacak. O vakit kozumuzu paylaşalım. Şunu da söyliyeyim ki ismini söylemek istemediğim bir boksör de benimle maç yapmak tenezzülünde bulunmadı. Fakat klüpte bir antrenman esnasında kendisini nakavt ettim. Bay İstelyo da ben tek kollu ile maç yapamam demesin, çünkü boks palavra işi değil, yumruk ve şeref işidir. İzmir ve Ankara 51 kilo boksörlerini de defi ediyorum. Kabul eden boksörlerin sayın gazetenizle cevablarını beklerim. Gazetenizin boksörler hakkında göstermiş olduğu kolaylıklara teşekkür eder, sonsuz saygılarımı sunarım.

Kumkapı: Sinek sıklet şampiyonu Tekkollu Cihat Vurucu

Boksör Şemsinin cevabı

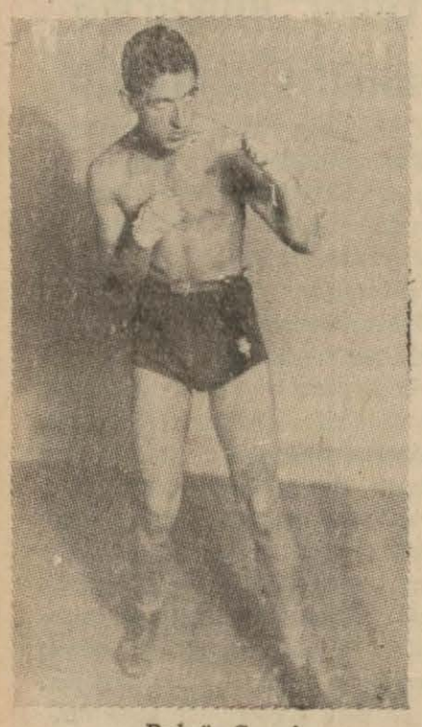

Boksör Şemsi

Bir takım isimlerini bile işitmediğimiz boksörlerin İstanbul boksörlerine Ankara tekniğini öğreteceklerini okuyoruz.

Ne saçma fikir!..

İşte Ankaralı Refik te gazetelerde kendisini teşhir ettireceğine gelip organizatörlerle konuşsa gazetelerde boks tekniğinin sarı-kırmızı boksörlerin yumruklarının karşısında bir balon pörsüğü gibi kalacağını anlayacaktır.

Ben (61) kiloda Şemsi, Refiğin bütün şartlarını kabul eder ve istediği şerait altında döğüşürüm.

Maç hakkında konuşması için Beyoğlu halkevi kaptanına müracaat etmesini rica ederim.

Boksör Şemsi

Benim görüşüme göre

Numara

Bir müsabakada heyecanla maçın seyrini takip ediyorduk. Oyunculardan biri yediği bir tekmenin ıstırabı içinde kıvranarak yere yıkıldı, hakem oyunu durdurdu, sahaya koşuştular ve yaralı ile meşgul olmağa başladılar. Hangi pis gırtlaktan çıktığını anlıyamadığım bir ses:

— Hakem dışarı at, numaradır.

Diye bağırdı. Yaptığı çirkin hareketi idrak etmekle beraber sporcuların yüzüne bakamıyacak kadar kızarmış yüzüne kalabalığı siper aldığı için bu sesin sahibini tanıyarak fakat tipini anlamakta güçlük çekmedik. Bu tip kır, gebert, ye diye gırtlağını patlatan kelime küfreden, yine kalabalık arkasma karışıp kimseye görünmeden yumruk sallıyan tipin tâ kendisiydi.

Türk sporuna bir mikrob halinde giren bu tufeylî tiple ferdlerin olsun, teşekküllerin olsun mücadele etmesi lâzımgelir. Çünkü bunlar bir müsabakada rakip taraf oyuncularından birinin ayağının kırılmasını taraftarı bulunduğu klübe bir kazanç sayack kdar insanlıktan uzaklaşmış bir tiptir. Çünkü bunlar küfürleriyle, yuhalariyle, yumruklariyle Türk sporunu öldürmeğe yeltenen bıçaksız katil tipidir. Bunun ıslahını, bu tipin ortadan yok olmasını biz Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden ziyade, kendi üzerimize almalıyız. Yardım edeceğinden şüphe etmediğimiz zabıtamıza hemen her müsabakada sesleri çıkan bu kabil insanları göstermek suretiyle bunlardan yavaş yavaş kurtulacağımıza eminim. Devletin Türk sporcusundan beklediği mütekabil sevgi ve sayg hislerinden ziyade iki kardeş sporcuyu kana susamış iki kardeş sporcuyu kana susamış iki düşman vaziyetine sokan bu mikroblardan sporumuzu ve sporcularımızı kurtarmazsak bu mikrob yarın hepimizin içine girecektir. Çünkü biz klüblerimizi hasım vaziyetinde değil, daima rakib olarak görmek ister ve bu rekabetten sporumuzun yarınk inkişafını bekleriz. Türk spor camlasında kardeş düşmanlığı aşılayan mikroblara yer verilmez. Mütekabil sevgi ve saygı. İşte bizim klübcülüğümüz...

Âdil YURDAKUL

Edirne at yarışlarında iki jokey ağır surette yaralandı

Edirne, 26 — Bütün Trakyaya şamil olmak üzere 939 ilkbahar at yarışları dün başlamıştır.

Seyirciler arasında başta başmüşavir Sabri Öney olduğu halde kalabalık bir halk kütlesi yarışları alâka ile takip etti.

Büyük mesafe üzerinde tertip olunan bu yarışlar ve bilhassa son yapılan mânialı subay koşusu çok heyecanlı oldu.

Üçüncü koşuda jokey Hasanın bacağı, başka bir hayvanın çiftesile bileğinin üzerinden kırılmak suretiyle sakatlandı. Bu hâdiseyi dördüncü koşudaki üç numaralı hayvanın kapaklanmasiyle kaşının üzerinden ağırca yaralanan ikinci müessif bir kaza takip etti.

Biribirini takip eden bu kazalar bütün halkı derin bir teessüre garketti.

Yaralıların sıhhî halleri iyi olmakla beraber, başından yaralananın bir nezfi dimağı olmasından korkulmaktadır.

—o—

Sivasta At koşuları

Sıvas (TAN) — At koşularının ilki yapılmıştır. Birinci koşuda Bingöl köylü muhtar Yılmazın Yıldırımı birinciliği, Nurettinin Güleri ikinciliği, Burhanın Yıldızı üçüncülüğü kazanmıştır.

İkinci koşuda Hüseyin Yılmazın Civanı birinci, Kangal belediye reisi Şükrü Kucağın Dumanı ikinci, Burhan Özplâkın Şimşeği üçüncü gelmişlerdir.

Çok heyecanlı olan üçüncü koşuda, diş hekimi Nüzhet Çubukçunun Gümüşü birinciliği, Yozgatlı Şakir Turgudun Alşahini ikinciliği, Hüseyin Atlının Uçarı üçüncülüğü kazanmıştır.

Dördüncü koşuda Adanalı Ali Rızanın hayvanı birinci, Hüseyin Atlının Canı ikinci, Salâhaddin Akdoğanın Emiri üçüncü olmuştur.

Antrenör kursuna Girecek gençlerin imtihanları bugün yapılıyor

Beden terbiyesi umum müdürlüğünün Çengelköyünde açacağı spor ve beden terbiyesi kursuna müracaat müddeti dün bitmiştir. Şimdiye kadar İstanbul, Edirne, Tarsus, Kırklareli, Balıkesir bölgelerinden kurs işlerini idare eden İstanbul bölgesine (60) a yakın genç talip olmuştur.

Talipler arasında bugün saat 10 da Kuleli sporevinde Ankaradan gelen beden terbiyesi genel sekreteri Cemal Gökdağ, kurs müdürü, Kuleli lisesi müdürü Albay Bedri, Yardirektör Yüzbaşı Hüsamettin, yüzbaşı Zeki, Nuri ve diğer hocaların huzuru ile yapılacak atletizm, jimnastik, yüzme müsabaka imtihanında kazanan, istenilen evsafı haiz 50 genç kabul edilerek ay başından itibaren kursta derslere başlanacaktır.

—o—

Eskrim çalışmalarına başlanıyor

İstanbul eskrim ajanlığı mevsim faaliyet programını tesbit etmiş, bu haftadan itibaren çarşamba günleri (17 den 18.30) a, cuma günleri (17 den 20) ye kadar Beyoğlu Halkevinde, cumartesi günleri 17 den 21 e kadar Beşiktaş jimnastik klübü salonunda eskrimcileri çalıştırmaya karar vermiştir.

Ankarada

Atletizm Birincilikleri

Ankara, (Vakıt muhabirinden) — Bölge atletizm birincilik müsabakalarma dün öğleden sonra 19 Mayıs stadında başlanmıştır. Müsabakalara bugün öğleden sonra devam edilecek, son kısmı da önümüzdeki hafta yapılarak arkası alınacaktır.

Dünkü müsabakalarda alınan neticeler şöyledir:

300 Metre Gençler:
1 — Celâl (T.L) 40,5
2 — İsmail (T.L),
3 — Ömer (G.L).

400 Metre Büyükler:
1 — Nuri (D.S) 53.7,
2 — Raşit (T.L),
3 — Oğuz (M.G).

110 Metre Mania:
1 — Faik (M.G) 15.9,
2 — Kâmil (D.S),
3 — Raşit (T.L).

5000 Metre mukavemet:
1 — Mustafa (D.S) 16,37,
2 — Cevat (D.S),
3 — Mehmet Ali (M.G)

8 Adım Atlama:
1 — Faik (M.G) 12,77.
2 — Hayri (T.L),
3 — Enver (M.G),

Cirit Atma:
1 — Mustafa (A.G) 46,26.
2 — Mustafa (D.S),
3 — Melih (M.G).

—o—

Aydın, Muğla, Denizli ıspârta Atletizm Müsabakaları

Aydın, 26 — Beden terbiyesi genel direktörlüğü tarafmdan Aydın, Muğla, Denizli ve İsparta bölgeleri arasında tertib edilen atletizm müsabakaları Aydmda yapıldı. 800 ve 1500 metrelik koşuları Muğla ve diğer bütün müsabakaları Aydm kazandı. Bu müsabakalardan Aydm 109, Muğla 74 puvan aldı. Denizli ile İsparta müsabakalara iştirak etmedi.

—o—

Almanyada Atletizm müsabakaları

Berlin 26 — Almanyada son hafta içinde yapılan atletizm müsabakalarında kayda şayan neticeler elde edilmiştir. Meselâ:

Manhaymda Jacob Scheuring, 20 metreyi 2 2saniyede koşmuştur. Post 4x100 metreyi 41.4 saniyede, Darmştadda da Bochmeyer 100 metreyi 10.7 saniyede bitirmiştir.

Berlindeki karşılaşmalarda Blask 56.51 metreye çekiç atmıştır. Stolck gülleyi 16.05 metreye vardırmıştır.

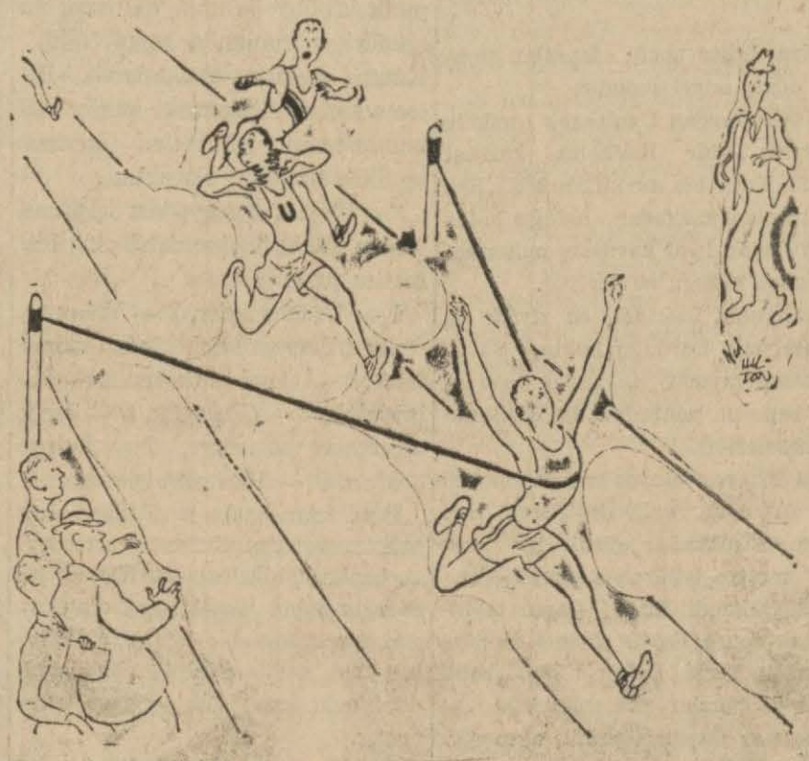

—Eyvahlar olsun. Demek, kordela değil lâstikmiş!..

Monte Karloda yeni ve küçük olmasına rağmen fevkalâde asrî bir stad yapılmıştır. Deniz kenarında bulunan bu stadın havadan çekilmiş bir resmini yukarda görüyorsunuz.

Isparta Macaristanın Ferensvaroş takımını 3 - 2 yendi

Budapeşte, 26 — Macaristanda yapılan son lik maçlarında, Feren Svaroş takımı son derece anform bir vaziyette idi. Buna mukabil Sparta, eski Almanyadaki muvaffakıyetsizliğinin tesirinden hâlâ kurtulamamıştı.

Bu vaziyet karşısında kendi memleketinde oynayan FerenSvaroşun galibiyeti âdeta mutlak ve müemmen sayılıyordu.

Halbuki Sparta takımı, bütün nazariye ve hesapların hilâfına olarak maçı 3 - 2 kazanmıştır.

Hattâ Macarlar Pragda yapılacak olan revanş maçına büyük bir farkla girmeği ümit ediyorlardı.

İşte Macarlar bu haleti ruhiye ile merkezî Avrupa kupası maçını beklerken, Pragda son derece bir ümitsizlik hüküm sürüyordu. Hattâ o derece ki, Sparta Budapeşteye hareketinden birkaç saat evvel, Viktoria Zizkovun en mükemmel muhacimi sayılan Ludli 2500 liraya satın almıştı.

Spartalılar, maça gayet sinirli bir halde başlamışlar, buna mukabil Macarlar, sakin ve kendilerinden emin bir tavır takınmışlardı. Macarlar mükemmel akınlarla mütemadiyen hücumda, müdafaaya geçen Çekler ise bir türlü kendilerini toplayamıyorlar. Hele hafları pek berbad bir oyun oynuyor.

21 inci dakikada eski sol haf, şimdi ise sağ açık oynayan Lazar Sparta müdafaasını atlatarak takımına ilk sayıyı yaptı, altı dakika sonra, Kiszley vaziyeti 2 - 0 bir hale getirince, Macarların mutlaka galip geleceği intibar hasıl olu.

Frensvaroş, sahaya hâkim bir vaziyette oyununa devam ederken, Sparta müdafaası daha fazla gol yememek için canla başla çalışıyordu.

Nihayet, haftaymın sonlarına doğru Spartalılar Rih'nın inisiyatifi ile kendilerini hissettirmeğe başladılar. Haftaymın bitmesine 3 dakika kala, Macarların aleyhine bir korner oldu. Ve bunu müteakip yeni satın alınan Ludl takımına bir sayı kazandırmıştı.

İkinci haftaym başladığı zaman, oyunun neticesi hakkında ilk 1 dakika zarfında bir hüküm yürütmek mümkün değildi. Riha tek başına harekete geçerek, evvelâ hafları, ondan sonra müdafileri ve nihayet kaleciyi de atlatarak beraberlik sayısını yaptı.

Bu beraberlik sayısından sonra sahadaki hâkimiyeti elde etmek için orta muavinler arasında bir mücadele başladı.

Boucik, rakibinden daha kuvetli olduğunu isbat etti. Oyun uzadıkça rakibi Şaroşiyi, gittikçe geriye sürüyordu. 19 uncu dakikada İsparta muhacim hattı, gayet mükemmel anlaşmış ve Nejedli ile soldan harekete geçerek, üçüncü ve galibiyet sayısını yapmıştır.

Almanya 2 Danimarka 0

Kopenhag, 26 — Almanya milî takımı ile Danimarka milî takımı arasındaki karşılaşma 2-0 Almanların galibiyetiyle neticelenmiştir.

Birinci haftaym 1 - 0 Almanların lehindeydi. Maçta 35 bin seyirci hazır bulunmuştur.

Bir İngiliz yarışçısı

Otomobili Yanarak feci bir şekilde öldü

Spa, 26 — Tanınmış otomobil koşucularından Richard Seaman burada yapılmakta olan Belçika otomobil yarışlarında kullandığı Mersedes — Benz otomobili ile 10 uncu tura kadar başta giderken bir arıza neticesinde otomobili devrilmiştir. Bunun üzerine devrilen otomobil tutuşup yanmağa başlamıştır. Bu esnada makinenin altında kalan Seaman kurtarılıncıya kadar vücudu ağır surette yanmıştır. Hastahaneye kaldırılan biçare koşucu her türlü ihtimam ve tedaviye rağmen gece yarısı ölmüştür.

Henüz 26 yaşında olan genç Seaman, harp sonrası İngilterenin yetiştirdiği en mükemmel otomobil koşucularından biri idi.

Plânör İrtifa rekoru kırıldı

Nevyork 26 — Alman plânörcülerinden Peter Riedet, geçen cumartesi günü fevkalâde bir uçuş yapmağa muvaffak olmuştur.

Riedet Birleşik Amerikada yeni Mexiko hükûmetinin Albukuerkue hava meydanından havalanarak plânörle yeni bir irtifa rekoru tesis etmiştir.

Alman plânörcüsü, 5578 metreye yükselerek, geçen hafta tesis etmiş olduğu rekoru yeniden kırmıştır. Riedet 6 saat 20 dakika havada kaldıktan sonra hareket noktasından 400 kilometre mesafede bulunan Teksasda Amarillo civarına inmiştir.

Yahudi fıkrası

Bir yahudi nazi şeflerinden birinin yanına girmeğe muvaffak oldu:

— Beni tanıdınız mı? dedi, ben umumî harpte sizinle beraber bir bölükte ve bir siperde harbetmiştim. Hattâ bir defa hayatınızı da kurtarmıştım.

— Tanıdım, ne istiyorsun?

— Pek sefil ve perişan bir haldeyim. Bana yardım etmenizi rica ederim.

Şef düşündü ve yardıma karar verdi:

— Pekâlâ, Sana günde bir mark verdireceğim. Fakat buna mukabil sırtında bir ilân tahtası olduğu hal de şehrin yahudilerle dolu semtlerinde dolaşmağı kabul etmen şartile...

— İlânda ne yazılı olacak?

— "Ey yahudi kardeşim! Buralardan çıkıp giderek yerlerinizi halis nazilere bırakınız,, yolunda bir cümle...

Yahudi kısa bir tereddütten sonra kabul etti :

— Peki.

Aradan bir hafta geçti. Yahudi her akşam gelip bir mark gündeliğini alıyor ve taahhüdünü yerine getirdiğini söylüyordu. Eski siper arkadaşı onun taahhüdünü hakikaten yerine getirip getirmediğini kontrole lüzum görerek bir sabah peşine düştü.

Yahudi filhakika sırtına istenilen cümle yazılı ilân tahtasını asmıştı. Evinden çıkınca dosdoğru ve alelâcele Yahudi mezarlığına girdi. İlânı mezarlığın orta yerine koyup cümleyi yüksek sesle okudu:

— "Ey yahudi kardeşlerim! Buralardan çıkıp gidiniz. Yerlerinizi halis nazilere bırakınız!,,

KARIKOCA ARASINDA

Erkek — O fikrinde hep ısrar ediyor musun?
Kadın — Hangi fikrimde?
Erkek — Şu otuz liralık şapkayı bana satın aldırmak fikrinde...

— İtalyan karikatürü —

Kurnazlık

Serseri kılıklı biri, gazinoda tek başına içen adamın yanına yaklaştı. Boynunu bükerek:

— Karnım aç, dedi.

Müşterinin neşesi kaçtı homurdandı:

— Bana ne!

— Merhamet ediniz efendim. Hiç olmazsa bir bira ısmarlayın. Karnım o kadar aç ki biranın bardağını bile yerim!

Sarhoşu, bira bardağını yemek teklifi pek alâkadar etti.

— Peki, ısmarlıyacağım.

Bira geldi. Serseri içti ve bardağı masanın üstüne bıraktı.

Sarhoş:

— Haydi, dedi, bardağı da ye!

— Yiyecektim ama artık karnım doydu.

— Şunu yakala kocacığım, tam başına göre galiba...

— İngiliz karikatürü —

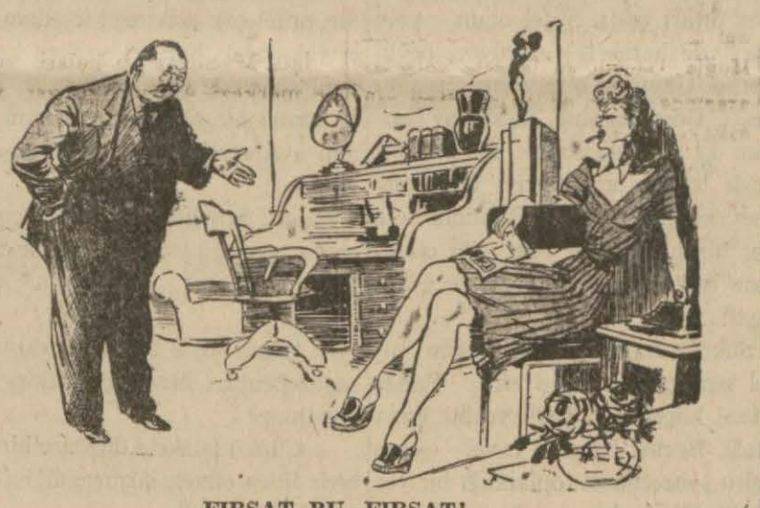

FIRSAT BU FIRSAT!

Direktör — Hazır büro şefi dı şarı çıkmışken fırsatı kaçırmayıp biraz çalışsanız fena olmaz sanırım. — İtalyan karikatürü —

— Sökül paraları!
— Paraları vereyim ama sen de bana bir makbuz ver. Yoksa imkânı yok karıma meram anlatamam.

Sigortacı — Şuraya bir imza atınız, her türlü kazaya karşı sigorta edilmiş olursunuz.

— Amerikan karikatürü —

DİŞÇİDE

— Ne görüyorsunuz doktor?
— Bugün çok soğan yemiş olduğunuzu!

Orman insanları arasında: 41

YAZAN: L. Busch 36 Yılını vahşiler arasında geçirmiş bir Alman seyyahı

En garibi büyük uğur sayarak serçe parmaklarının boğumlarını kesmeleridir

Zira Bantuların bugün vücutlarına süs olarak astıkları bu tüyler Avusturalyadaki (Uramanga)ların mukaddes olarak sakladıkları (Yaninga)ların aynıdır!

Avusturalyalılar en mukaddes totem timsali olarak bir sopanın ucuna böyle dairevî şekilde bağlanmış tüylere taparlar.

Avusturalyalıların bu mukaddes asalarına (Vaninga) denir ki (güneş) manasına gelmektedir. Yani Vaninga Avusturalya insanları arasında güneşin timsalidir.

Avusturalyalı kabile reislerini sene nin muayyen zamanlarında bu mukaddes Vaningaları sakladıkları tahtelarz yerlerinden büyük merasimle çıkarıp ellerinde döndürürler. Bu suretle zaman fikrini takdis etmiş oluyorlar. Zamanın böylece düştüğüne ve insanların ölüp tekrar dirildiklerine işaret ediyorlar. Bu güneş timsallerile herhangi bir adama değilirse o adamda (Mana) yahut (Manga) denilen hayat kuvveti müthiş bir surette artar. O asanın değdirildiği her insanda ne gibi illetler varsa şifa bulur, ne dileği var sa olur.

Yani bu asada güneşin bütün kuvveti vardır.

İşte bu (Manga) kuvveti veren mukaddes timsallerinden dolayı Avusturalyadaki Guara - Mamangalar da kendilerine bu ismi vermişler dir.

Guara - Manga veya Uara - Manga (güneş oğulları) manasına gelir.

İşte Banto veya Mandularda Avusturalyadaki ilk cedlerinin diğer bir kıtada kalmış ahfadı olarak gene (güneş oğulları)] dırlar.

Fakat eskiden birer Vaninga olan bu tüyler bugün Bantularda uğurlu bir ziynet haline gelmiş bulunuyor. Sırf süs olarak boyunlarına takıyorlar.

Kuyruk esası dahi Asyada Mançular arasında devam etmiştir. Malûmdur ki orta Asyanın bu kavminde hayvan kuyrukları bayraklarını teşkil etmiştir. Bantuların gerek erkekleri ve gerek kadınları bazubendlere son derece düşkündürler. Erkeklerin de kadınların da çırılçıplak oldukları halde boğazlarında, kollarında ve ayak bileklerinde bazubend şeklinde bilezikler doludur.

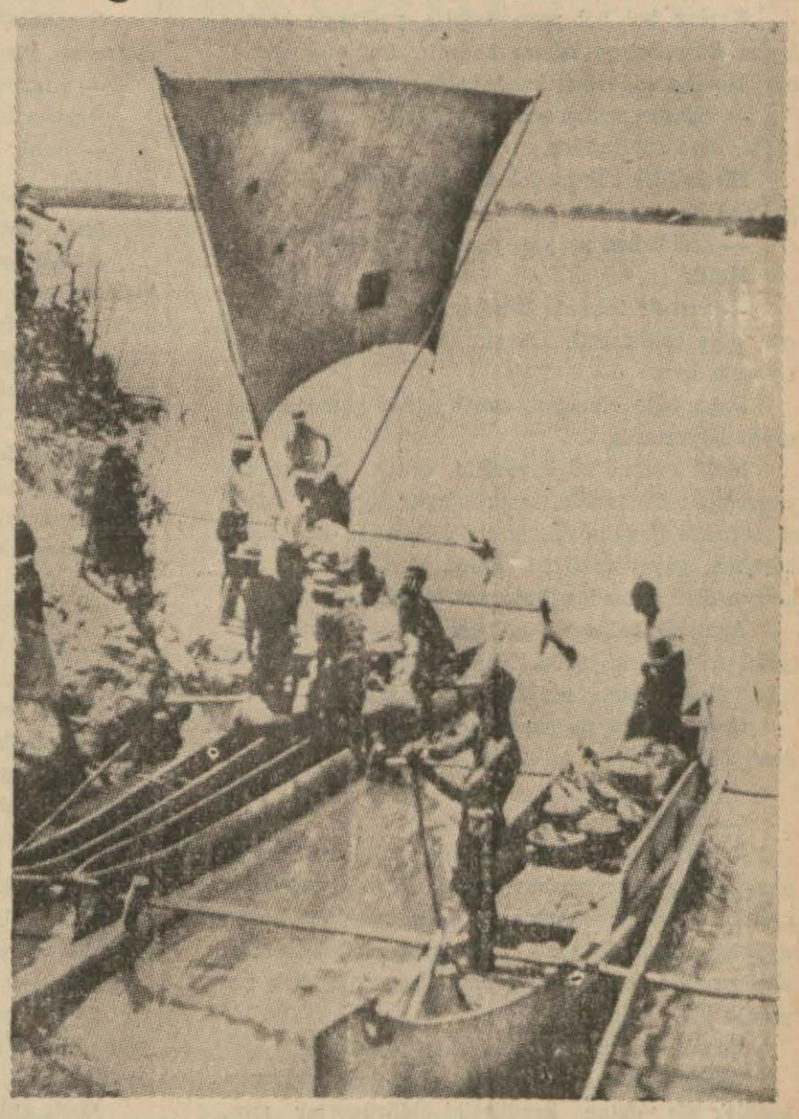

Afrikada balı kavına çıkan zenciler...

Bantular saç tuvaletlerine de pek meraklıdırlar. Saçlarını uzun eziyetler ve itinalarla başının üstünde kaynan dili denilen nebatın kalın yaprakları şeklinde dik dik ve dilim dilim kaldırmış şık erkeklere sık sık tesadüf olunur. Kadınlarda saçlarına son derece itina ederler. Bunlar uzun itinalarla saçlarını teker teker ağaç dalları gibi örerler, küçük küçük halkalar asarak süsler ler. Bir kısmı da saçlarını başlarına tersine geçirilmiş pervaz şeklinde toplu ve kalıplı bir hale koymaktadırlar. Bu suretle tepelerinde birer ağaç timsali gezdirmektedirler.

Bantu kadın ve erkeklerinde, sahil zencilerinden tedarik ve bayağı edilmiş incilerin de bulunduğu görülür. Anadan doğma çıplak vücutları üstünde birkaç bin lira kıymetinde inciler bağlanmış ipler sarktığını görmek nadir bir hal değildir.

Bantularda (Tatau) denilen vücutlarına döğmeler yaptırmak usulü de vardır. Kulak ve dudaklarını delerek ağır küpe ve halkalar asarlar. Fakat en garipi birçoklarının en büyük uğur ve en mukaddes zarafet olarak ellerinin serçe parmaklarının boğumlarını kesmeleridir.

Bu, dul olanlara mahsus bir âdettir. Karı veya kocalarının öldüğünü göstermektedir.

Bantuladın reisi Oramandua isminde gayet şişman bir adamdı. Afrika zencileri, bütün iptidaî insanlar gibi, gayet az gülerler. Gülmek daha ziyade bir medeniyet haleti ruhiyesidir. Bu hal vahşilerin kolayca neşelenmeleri kabil olmadığından ve gülünçlük duyguları bulunmadığından değildir.

Vahşi için dünyada gülünecek şey pek azdır. Esasen neşelerini de onlar daha çok dansa ifade etmeye alışmışlardır. Zannederim, bu sebebledir ki gayet az gülebilmektedirler.

Halbuki Bantular reisi Oramandua insana hayret verecek kadar güleryüzlü bir adamdı. Mütemadiyen, hemen her şey, her hâdise, her söz karşısında gülüyordu .Bütün bu havalideki beyazlarımızda bu kadar bol gülen bir insan görmediğim için Bantu reisinin bu hali beni pek şaşırttı. Evvelâ gayet müstehzi bir adam olduğunu zannettik. Hattâ yanımdaki tayfalar herife bu sebeble son derece içeriediler.

Fakat sonrada bir Bantunun bu kadar müstehzi olamıyacağını düşündüm. Bu adam ya güldürücü maddesi olan bir ot yemek itiyadına düşmüş birisiydi, yahut da deliydi. Mütemadiyen gülen zayıf manyak delilerden biriydi!

Bizi ilk gördüğü zaman koca göbeğini hoplata hoplata fıkır fıkır kaynaya kaynaya o kadar gülmeye başladı ki âdeta hepimiz bozulduk. sinirlendik. Fakat adam bizi ayni zamanda da çok samimî, çok tatlı bir dostlukla karşılamıştı. Derhal kızlarını, karılarını çağırttı. Bambu ağacınnı içi boş dallar içine doldurulmuş soğuk sular getirtip ikram etti.

Kızlarına, karınalrına emir verdi. Bütün kabile ile beraber karşımızda şerefimize dansettiler.

Kendisi de koca göbeğile kalkıp dansetti.

Bantuların dansı son derece acaip ve esrarengiz bir dans.

(Devamı var)

MİKİ İŞ ARAYOR

YAZAN ve ÇİZEN WALT DİSNEY

Yazan: PEARL S. BUCK

KAPLAN

Çeviren: VAHDET GÜLTEKİN

— 13 —

Kaplan bol bol para dağıttı, yağmaya hazırlanan adamlarının ağzını kapattı. Bununla beraber, bazıları giderken kendilerini tutamadılar:

— Şimden sonra yalnız hükûmete itaat edeceğiz, diye söylendiler.

Birdenbire sükûn dolan kalede tek başlarına kalınca Kaplan Molli'ye:

— Şimdi ben ne yapayım? diye sordu.

Molli:

— Sen de benimle beraber gel, babama gideyim, diye teklif etti. Anamı, babamı görmek istiyorum ben.

Daha öğle olmadan, ovaya giden yamaçlardan aşağı iniyorlardı.

Molli eve ne söyliyeceğini, oraya gidince ne yapacağını düşünmüş, tasarlamıştı. Şüphesiz annesi herhade Şanghaydan gelmiş olacaktı. Kocasıyla beraber, gayet tabiî bir halde içeri girecek, onu kocam diye annesine, babasına takdim edecekti.

Annesile babasının nekadar hayrete düşeceklerini tahmin ediyordu. Hele "Kocam, Kaplan'ın oğlu" dediği zaman afallayıp kalacaklardı.

Ondan sonra ne olacaktı, işte bunu tahmin edemiyordu.

— Baba, anne; kocam.

Eski evin oturma odasındaydılar. Babası ile annesinin hayretten gözleri açıldı. Molli o anda, annesinin matemde olduğunu gördü. Ayağında beyaz ayakkabı, belinde yine beyaz ipek kemer vardı, saçlarını da örmüştü. Fakat babası yine her zamanki gibi giyinmişti.

Zavallı kadın dudaklarının arasından:

— Ben seni öldü sandım da, dedi. Bugün gençler hiç yoktan kendilerini öldürüyorlar zira. Ben de dedim ki belki bir şeye canı sıkılmıştır da.

Kocası karısının sözünü kesti:

— Gördün mü bak, yine ben haklıymışım, dedi. Biliyordum, herhalde eve gelen, kızımın hayalî değildi.

Bununla beraber, ikisi de biraz öfkeli görünüyorlardı. Kızları gelmişti... Fakat bu uzun boylu genç de kim?..

Annesi:

— Kocan mı, Molli, dedi. Ama ben tanımıyorum kendisini?

Babası da:

— Ben de hiç görmedim, dedi.

O zaman Molli:

— Ha, ben sana dedimdi ya, dedi, kocamı çoktan intihab ettim diye?

Sonra, zihninde düşünüp hazırladığı gibi, ilâve etti:

— Kaplan'ın oğlu.

Babasının ağzı bir karış açıldı, bir müddet nutku tutuldu. Sonra, hiç memnun olmadığını açıkça gösteren bir halle:

— Deli misin sen, Molli? dedi. Ne diyorsun sen kızım?

Annesi de:

— Ah! ne dedik de Amerikaya gönderdik şunu! diye esef etti.

Molli kocasına döndü ve:

— Konuşsana annemle, babamla, dedi.

Kaplan:

— Ne konuşayım? diye sordu.

— Ne olursa olsun, konuş bir şey de, sesini duysunlar, bir hayal değil, hakikat olduğunu anlasınlar.

O zaman Kaplan Mollinin annesile babasına doğru bir adım ilerledi ve:

— Kızınız... dedi, bir gün bize geldi... şey için.

Burada birdenbire Molliye döndü ve:

— Sahi, dedi, sen bana söylemedin hâlâ niçin geldiğini?

Molli, kat'î bir tavırla:

— Bak ben anlatayım sana, baba, dedi. O gün kütüphaneye girdim, eski ahbablarımla bir şeyler münakaşa ediyordunuz. Seni o kadar muztarib gördüm ki, gidip Kaplanı bulmaya ve ağır vergiler istiyerek ahaliye nekadar zulm ettiğini söylemeye karar verdim.

"Herhalde, diyordum, ihtiyar bir adamdır bu, biri gidip kendinin memleket için bir leke olduğunu söylerse belki hareketini değiştirir. Hulâsa, ben kendisini senin iyiliğin için görmeye gitmiştm, baba.

İhtyar Çinli şaşkın bir haldeydi. Yavaşça:

— Evet, dedi, anlıyorum. Bugün de demek Kaplan'ı aldın buraya getirdin?..

Annesi söyleniyordu:

— O kadar dua ettim, Allahlara! O kadar dua ettim ayın sonuna kadar evlenesin diye! Allahlar dualarıma kulak asmadılar bile!

Molli'nin babası, paylar gibi bir sesle:

— Ben sana demez miyim daima, dedi, İlâhlara güven olmaz! Bazan insanla öyle alay ederler ki, iyilik yerine fenalık verirler.

O zaman Kaplan birdenbire söze karıştı:

— Ben zannettiğiniz kadar fena bir insan değilim, dedi. Hakkımda hüküm vermeden evvel bir az bekleyin.

Molli güldü:

— Madem ki ilâhlar gönderdi onu, dedi, seve seve kabul etmen lâzım!

Fakat biraz sonra anladı ki kendisi ne derse desin, ne yaparsa yapsın, annesi, babası bu adamın o mahud Kaplan olduğnu bir türlü unutamıyorlardı.

Molli kocasına yeni bir ad takmıştı: Yung - an. "Yeğit ve uslu" demekti bu. "Çünkü, diyordu Molli, harbci bir derebeyi olmaktan kendi arzusu ile vazgeçti...

Bir akşam babası kızına:

— Sen bu adamı şimdi ne yapacaksın? diye sordu. O bizim şehirlerde yaşamaya alışmış adam değil. Bütün gün akşama kadar, sanki kafes içindeki yırtıcı bir hayvan gibi, odada bir aşağı, bir yukarı dolaşıp duruyor. Bu böyle olmaz!

Molli de o fikirdeydi. Fakat, dağların sert havasına alışmış olan adam, çiçek bahçeleri ortasındaki bu eski evde hakikaten sıkılıyordu.

Bazan, şikâyet eder bir halle:

— Ben burada adetâ nefes bile alamıyorum, diyordu. Denizden esen sıcak rüzgârlar hasta ediyor beni. Kendimi halsiz hissediyorum, boğuluyorum. Ben yükseklere alışmış insanım, yükseklere!

Babası ihtiyar Kaplan'ı bırakıp çıktığına da pişman olmuştu. Acı acı şikâyet ediyor:

— Vazifemi yapmadım, diyordu. Kendisini bu kadar çabuk bırakıp ayrılmıyacaktım. Konfuçyus bize ananıza, babanıza hürmet edin, der.

Molli itiraz eder bir tavırla:

— O! dedi, bugün artık kimse Konfuçyus'u ilâh saymıyor!

Kaplan:

— Konfuçyus iyi bir ilâhtı, dedi.

(Devamı var)

— 6 —

Çeviren: Fethi KARDEŞ

Belediye dairesinin saati çaldı. Bir ayak sesi geldi ve papaz köşeyi döndü. Serserinin iki adım önünden ona hiç bakmaksızın, geçti. Genç, kuvvetli görünüşlü, uzun boylu idi. Azimkâr bir tavrı vardı.

Stifel onun elli metre kadar uzaklaşmasını bekledikten sonra peşine düştü. Böylece Römökur mahallesini geçtiler. Şehrin sanayi mahallesinde ilk amele evlerinin başladığı kısımda küçük bir kısımda papaz durdu ve ilk defa dönüp arkasına baktı.

Casus, müsterih ve sakin yoluna devam etti. Gizlnemeğe veya geri dönmeğe davranmadı. Papaz bir kapıyı itip içeri girdi ve kapıyı aralık bıraktı. Alman geçerken aralıktan şöyle bir baktı; Geniş bir avluda on beş kadar vatandaşı bağıra çağıra konuşuyor, solda hayvanla dolu ahırların önünde Alman askerleri atları timar ediyorlardı. Ortada bir askerî nalbant çalışıyordu. Sağda pencereleri avluya açılmış bir kapı vardı. Bunlardan birinde pencerenin önünde oturmuş ihtiyar bir kadın örgü örüyor ve ara sıra başını kaldırıp gözlüklerinin üstünden sokağa bakıyordu.

Burası Almanların kaynaştığı bir yerdi, hiç kimsenin aklına böyle bir yerde saklanmış Fransız askeri aramak gelmezdi. Bununla beraber Stifel ihtiyar kadının orada gözcü vazifesini gördüğüne yemin edebilirdi. Bunu hissediyordu. On metre kadar uzaklaşarak duvara yaslanıp bekledi.

Bir çeyrek saat kadar sonra papaz dışarı çıktı. Stifel onun yolu üzerinde hareketsiz duruyor, bekliyordu. Gayyard onu görmemiş gibi geçti. Görmemesine, kendisine yardım istiyen, merhamet dilenen bir gözle bakan bu serseriyi farketmemesine imkân yoktu. Bununla beraber biran tereddüt eder gibi olmasına rağmen gene yürüdü ve uzaklaştı.

Sukutu hayale uğramış olan Stifel ısrarla onu takip etti. Papaz kanal köprüsünü geçti ve bir hana girdi. Burası harpten evvel şehre gelen sebzecilerin toplandığı bir yerdi. Şimdi ahırlar ve avlu bomboştu. Bir sayis omuzunda bir çatalla avludan geçti. Stifel sayisin ellerinin tertemiz, beyaz ve nasırsız oluşuna dikkat etti.

Maamafih bütün bunlar teferruattan ibaretti. Onun takip ettiği iş büsbütün başkaydı. Fakat acaba bu işi becerebilecek miydi? Daha maceranın eşiğinde duyduğu meçhûl bir tehlike hissinden başka bir sebeb mevcut değilken sinirleri bozuldu.

Sokakta uzun uzadıya bekleyiş ona tahammül edilmez geliyordu. Sokaktan geçen ve onu merakla süzen siviller onu şaşırtıyor, heyecanlandırıyordu. O kadar endişelendi ki bir Alman görmeği temenni etti. Mülâzim Şmitin ihtiyatlı bulunmak tavsiyesini hatırlıyarak büsbütün endişeye düştü. Biraz evvel gördüğü sayisin bir Fransız zabiti olduğu şüphesini artık gün gibi aşikâr bir hakikat şeklinde görüyordu. Bunu daha evvel nasıl da düşünmemişti?

Karşısındaki pencerelerden birinin perdesi aralandı ve Stifel biran papaz Gayyard ile sayisin ve orta yaşlı bir kadının kendisine baktıklarını farketti. Aralarında bir şeyler konuştular, perde gene kapandı.

İşte o zaman Almanın sabrı tükendi ve bir dakika daha dursa korkusunu yenemeyip kaçacağını anlayarak bir irade hamlesile karar verdi. Hanın kapısını iterek içeri girdi.

Burası eskiden kahve şeklinde kullanılan geniş bir salondu kadın ve papaz onu görünce ayağa kalktılar. İkisi de bir şey söylemeden ona bakıyorlardı. Sayis ise bir eliyle uzun ve sarı bıyıklarını büküyor, sert ve biraz da merhametsiz bir nazarla onu süzüyordu.

Stifel rolüne başladı:

— Artık tahammülüm kalmadı!

Kadın:

— Zavallı! dedi, karnınız aç değil mi? Oturun şuraya da size yiyecek getireyim.

Koca bir fincanla sütlü kahve, ekmek ve tereyağı getirip önüne koydu. Stifel çok acıkmış bir adam tavrı takınarak bunları yerken kadın ayni zamanda hem merhamet, hem de inatçı bir şüpheyle gözlerini ondan ayırmıyordu. Kimse konuşmuyordu.

Papaz, Stifelin karşısına geçip oturdu, yemeğini bitirmesini bekledi. Ve nihayet sert bir tavırla söze başladı:

— Şimdi söyle bakalım dostum, saatlerdenberi beni niçin takip ediyorsunuz?

— Çünkü felâkete düşünce bir mâbede iltica etmek lâzımgeldiğini bana söylemişlerdi.

— Sizinle nerede tanışmıştık?

— Hiçbir yerde...

Stifel soğuk kanlılığına kavuşmuş sükûnetle cevap vermekteydi. Papaz devam etti:

— Doğru. Söylemek istediğim şu, sizinle nerede tanışmamız mümkün olabilirdi? Ne demek istediğimi anlamıyor musunuz? Siz kimsiniz? Nereden geliyorsunuz?

— Ormandan geliyorum, aylarca orada yaşadım.

— Ormandan mı? Bu civarda orman dolu. Ne taraftan?

Stifel eliyle mübhem bir işaret yaparak:

— Orinyi tarafından, dedi. Maamafih ben buralarını pek bilmem ki... Parisliyim.

Papas heyecanlanmıştı:

— Orinyi mi? diye söylendi. İsminiz nedir sizin?

Stifel anî bir kararla sayise dönüp onun önünde hazır ol vaziyeti alarak cevap verdi:

— Yedinci tabur beşinci bölükten nefer Lamber...

Bu sözlerle orada her şey, bir sihirbazın değneği değmiş gibi, birden değişti. Çehreler güldü. Stifel anlamıyordu. Mülâzim Şmitin ona öğrettiği isimde bir mucize tesiri mi vardı.?

Papaz, sayise hitap etti:

— Binbaşım, işler yolunda. Bu çocuğun sizin taburdan biri olduğuna artık eminim. Orinyidekilerden birinin adı filhakika Lamberdir.

Yüzü sevinçle gülüyordu. Fransız zabiti güldü ve ellerini samimiyetle Stifele uzattı, o da hürmetle sıktı.

— Ne diye benim taburdan olduğunu daha evvel bana söylemedin? Sen beni tanırsın ama on beş günlük taburumdaki bütün neferleri tanımama imkân olmadığını düşünmedin mi? Neyse, geçmiş olsun!

Kadın söyleniyordu:

— Zavallı delikanlı.. Sana biftek hazırlayım, biraz da şarap bulayım.

Şüpheleri kaybolmak şöyle dursun üç Fransız sevinçten ağlamaklı olmuştu.

Papaz sordu:

— Kolunuzdaki Frigolin saati mi,?

— Evet.

— Sizden çekinmem dolayısile aşâkadar olmaz görünmem kimbilir sizi ne kadar ümitsizliğe düşürmüştür. Fakat sözlerimi dinleyince beni mazur göreceksiniz. Bir Almanın tebdili kıyafetle aramıza girmeğe teşebbüs edeceğini daha bugün öğle üzeri bana haber vermişlerdi.

Saat ikide evimden çıktığım zaman siz bir kapı önünde oturmuş, ellerinizi dizleriniz üzerinde kavuşturmuştunuz. Bu vaziyette yanınızdan geçerken sizin saatinizi de gördüm. Kadranında 24 saate taksim edilmişti. Böyle saatler bizde kullanılmaz.

Sonra sahte sakalın da pek göze çarpıyordu. İyi ki bana Orinyiden bahsettiniz ve isminizi söylediniz, yoksa şüphelerim devam edecekti.

(Devamı var)

MASAL ÇOCUKLARI

HABER'IN AŞK VE HİS ROMANI: 13

Nakleden: MUZAFFER ESEN

Bu bir tek cümle Nihat çıktıktan sonra genç kızın beynini kemiren birbir düşünceye nihayet vermiş, Behireyi biraz evvel verdiği kararı tatbika davet etmişti. Şimdi muhakkak gidip Neclâyı görecekti. Nihat ile Necdet arasında dolaşan kalbini tereddütten kurtarmak için arkadaşının yardımı muhakkak lâzımdı.

Nisuvazdan çıkan Behire bir taksiye bindi. Ve Hacıosman bayırı üzerindeki benzin deposunun adresini verdi. Uzun yol, görünmiyen denizden koparak köpüre köpüre esen rüzgâr, arabanın hızlı yürüyüşü genç kızı bir rüya içerisinde salladı. Keder, tereddüt kafasından boşalırken de ponun önüne geldiklerini farketti.

Deponun hemen yanı başında, kimbilir hangi garip zevk sahibi bir eski zaman zengininin anlaşılmaz bir merakla yaptırdığı ahşap bir ev vardı. Burasını Neclânın büyük babası mahlûlden almış, bir zamanlar sayfiye gibi kullanmıştı. Sonra o uzun zamanlar terkedildi. Dağbaşı denilecek kadar tenha ve iskeleden epeyce uzak olan bu ahşap eve kiracı bulmağa imkân olmadığından o yıllarca boş kaldı, çürüdü, oturulmaz hale geldi. Neclânın babası Kâmil bey evi satmak istedi. Fakat müşteri çıkmadı. Ahşap olduğu için yıkıcılar burayı yok pahasına kapatmak istediler, buna da Kâmil bey razı olmadı. Yıllar geçti. Nihayet tekaüt olduktan sonra Kâmil bey yeni bir iş peşine düştü. Şişli - Büyükdere arasında asfalt yol yapılmıştı. Burada evin yanına bir benzin deposlie bir de küçük tamirhane yaptırırsa iyi iş yapacağını düşündü. Aklına her gelen ilk fikri yapmaktan çok hoşlanan Kâmil Üşenmez elnideki son paraları da buraya yatırdı. Eve tamir kondu. Yanı başına depo, ve mini mini tamirhane yapıldı. Bir ustabaşı ile bir çırak tamirhane ye alındı. Kâmil Üşenmez de kızı ile beraber ahşap eve yerleşti.

Behire taksiden indikten sonra ahaşp evin kırmızı boyalı kapısını çaldı. Kapıyı açan Neclâ karşısında Behireyi görünce hem şaşırdı, hem sevindi. Misafirini kucaklıyarak yanaklarından öptü:

— Buraya kadar zahmet edip gelişin o kadar anî oldu ki... doğrusu haber vermeden geleceğini hiç ummazdım. Bilsen ne kadar sevindim.

Behire küçük odada oturur oturmaz gülerek gelişinin zahirî sebebini anlatmağa başladı:

— Nişanlımla beraberdik. Nihat acele bir müşteri ile görüşecekmiş. Oraya gitti. Ben de yalnız kalınca baktım vakit daha erken Neclâya kadar gideyim, dedim..

— Ne kadar iyi ettin.. Tabiî gece de bizdesin..

— Yok, bu seferlik izin verirsen Büyükdereden son vapurla dönerim. Başka bir seferde inşallah gece yatısına gelirim.

— Nasıl istersen öyle olsun kardeşim.. E söyle bakayım Nihat ne ne âlemde? Aranız iyi mi ?

— Tabiî değil mi ya, neden iyi olmasın?

—Bilmem.. Yalnız geçen gün size geldiğim vakit seni biraz garip bir halde bulmuştum. Ne yapacağını bilmez gibi görünüyordun...

— Hiç de öyle değil Neclâ.. Necdetin bütün telkinlerinin bende hiçbir tesir yapmadığını açık söyledim değil mi?

Neclâ bu son sual üzerine izahat vermeğe başladı:

— Evet söyledin, fakat o gün söylediğin sözler beni epeyce düşündürdü. Hâlâ da düşündürüyor, çünkü kafamda hiç değişmiyen bir kanaat var. Evlilikte mesut olmak için en birinci şart aşktır. Su halde bir genç kız nişanlısını bütün kalbile sevdiğinden emin olmadan o adamla evlenirse büyük bir hata yapmış, saadetini elleriyle baltalamış olur. "Nikâhta keramet vardır.,, sözünün bugün için hiç kıymeti kalmamıştır. Evlenecek her kız evleneceği erkeği iyice tanımalı, sevdiğinden emin olmadıkça evlenmemelidir.

Behire bu mütaleayı tasdik etti:

— Ben de başka türlü düşünmüyorum ki Neclâ... Evlenmeden evvel Nihadı bütün ruhumla sevdiğimden emin olmak istiyorum; mübhem, şüpheli hislere büyük ismini vererek aldanmaktan korkuyorum.. İşte günlerdir ki hislerimi tahlil ile uğraşıp duruyorum. Bilirim, evlenmek her genç kızın hoşuna gider. Bir genç kız, tanıştığı, hayat arkadaşı olarak seçtiği delikanlıyı bir masal kahramanı gibi kusursuz görür, fakat bu görünüş her vakit hakikate uyar mı acaba? İşte bunun için her genç kız, evlenmeden evvel çok düşünmelidir.

Neclâ gözlerini arkadaşına doğru çevirdi ve dikkatle baktı.

(Devamı var)

HABERİN TARİHİ ROMANI. 34 Yazan: **Muzaffer Muhittin**

Bütün gözler yarı çıplak Afroditiye takılmış bir halde

— Emir var, kuş bile uçamaz.
— Ben çıkarım.
— Nasıl?
— Onu bana bırak! Yalnız unutma ki ben Bursalıyım ve adım Andır. Seninle seviştik. Biribirimizi seviyoruz.
— Peki.
— Allahaısmarladık!
— Uğurlar olsun Afroditi, yolun açık olsun. Hünkâr seninle övün... Hayatımda senin gibi bir er... görmedim. Kaldı ki kadınsın.

Afroditi saray mührüyle mühürlenmiş kâğıtların birine "serbesttir,, hükmünü yazdı ve kapıya ilerledi. Nöbetçi önliyerek:
— Yasak! diye haykırdı.

Afroditi kâğıdı gösterdi. Nöbetçi selâm verdi ve çıkıp gitti.

Aktimus ve Balaban Bursa civarında inşa edilen kalelerinden mütemadiyen akınlar yaparak tazyike devam ediyorlar. Muhasara altında kalan Bursalılar yavaş yavaş tazyikin tesiri altında gıda müşkülâtına düşüyorlar. Memlekette hastalık ve açlık başladı.

Bursa kumandanı Andronikosa haber gönderip ne yapacağını sormuştu. Fakat çok evvel Miray, Andronikos huzurunda aktedilen meclisi harbde verilen kararı hakana arzetmişti. Bu itibarla hakan tazyikini büsbütün arttırdı. Sonuna kadar götürebilmek için Miray Afroditiye sarayda kalmağa söz vermiş ve fakat:
— Eli eline dokunmıyacak, demişti.

Halbuki Afroditi Miraydan daha kurnazdı. Nihayet bu iş kendi iffeti meselesiydi. O Gazan gibi, Olcayto gibi dünyaya hükmeden hanların elinden tereyağından kıl çeker gibi elini çekmiş ve iffetine el uzatmamıştı. Andronikos da kimdi? Miray buna emindi. Afroditiden şüphe etmeğe hakkı yoktu. İş icabında onun da böyle bir yolla Bizans sarayına intisabında isabet vardı. Kendisi olan biteni hakana arza etmiş, Afroditi de saraya dönerek Andronikosa muvafakat cevabı vermişti.

İmparator ne Bursayla meşgul, ne orduyla. O yeni düşen bu ağır gece istismar edecekti. İrade etmişti. Hazırlık yapılıyordu. İçkiler, söyliyecekler, çalınacak, oynanacak ve sanki bu zevk ve sefahate susamış kuduz imparator bu gece zifafa girecek.

Andronikos hiç şüphesiz Bizans imparatorları arasında zekâsı ve icatı ile en korkuncu sayılırdı ama Afroditi için henüz toy gibiydi. Afroditi onu da parmağında çevirecekti. Buna bizim de şüphemiz yoktur.

Maahaza Afroditi gece yaklaştıkça teheyyüç duyuyor, ve bu işi nasıl idare edeceğini henüz kestiremediği için telâş içinde üzülüyordu.

Hazırlandı, süslendi. Güzeldi zaten, büsbütün güzelleşti. Yüzüne bakılmaz hale geldi.

Bu geceki eğlenceye bütün kadınlar, memleketin büyüklerinin karıları, kızları da davetliydi. Afroditi hepsini çileden çıkaracak bu muhteşem haliyle cidden bir imparatoriçe gibiydi. Belki güzellik kılığında da bir imparatoriçeydi.

Misafirleri Afroditiyi karşılıyordu. Teker teker gelenler, güzel kadının karşısında hayret ve hayranlıkla mıhlanıp kalıyorlardı.

Rakkaseler, saz ve her şey en mükemmel şekilde hazırlanmıştı. Buncak değil, Bizans imparatoru geliyor!

Eğlence başladı. Herkes içiyor, fakat bütün gözler yarı çıplak Afroditiye takılmış bir halde. Yezidin adı tutmuş sanki. O kadar güzelleşmiş ki, o kadar tatlılaşmış ki Andronikos bu gece kendi kendine çeceği bu mükellef ziyafetin ateşi ile daha şimdiden epeyce içmiş ve epeyce sarhoş olmuştu.

Afroditi sağında oturuyor ve mütemadiyen içiriyordu. Davetliler hükümdarın bu kadar içmesini belki ilk defa görüyorlar. Afroditinin uzattığı kadeh geri dönmüyordu. Rakkaseler çırılçıplak dans ettiler. Meclis coştu. Haykırışmalar arttı. Artık ne hükümdar, ne nazır, ne şu ve ne bu kalmıştı.

Anna ismi telâffuz edilince bütün kadehler kalkıyor ve mütemadiyen içiliyordu.

Afroditi zekî kızdı. Bir aralık kadehini kaldırarak:
— Bursa kumandanının şerefine!

Diye haykırdı.

Bu söz ortada bir bomba gibi tesir bıraktı. Kafalar hep imparatora döndü. Afroditi sanki pot kırmış ve bunu bilmeksizin yapmış gibi duraladı, kadehi elinde kalktı. İmparator kalktı ve o da kadehini aldı ve şunları söyledi:

— Arkadaşlar, filhakika Bursa kumandanı şerefine içilmek lâzımdır. Bu şehri canile başile müdafaa etti. Evvelâ Annanın arzusu veçhile kumandan şerefine içelim.

İçtiler.

Ağzını silen imparator devam etti.

— Fakat bizim için Bursayı müdafaanın manası yoktur. Bugünkü vaziyetimizde Bursada yapılacak işimiz de yoktur.

Zevkimize bakalım!

Bu söz sanki kızgın bir alev gibi bütün davetlileri sardı, kavurdu ve hepsinin vaziyetini birdenbire değiştirdi. Bursa elden giderken onların burada zevk ve safalarına bakmak vaziyetinde bulunmaları çok ağırdı. Bunu hazmedemiyenler çoktu. Maahaza görülüyordu ki artık Bizans saltanatı ve kudreti tereddi ediyor.

Afroditi bu hareketile meclisi soğutmuş ve eski neşe yerine şimdi imparatora karşı derin bir itimatsızlık ve düşmanlık alıp yürümüştü.

Bu hareketi mütemadiyen tahrik etmek istiyen Afroditinin ne yapmak istediğini Tafin de takdir edemiyordu. Ama, beklenen şey oldu. Kumandanlardan biri kalkarak karısını kolundan tutup sürükler gibi imparatorun yanına geldi ve:

— Haşmetlû Andronikos, dedi. Bizanslıların kanı dökülüyor. Biz Bursa hakkında müdafaa hazırladığımıza kanidik. Sen burada zevkinle ve birtakım fahişelerle meşgulsün. Senin yanında çalışmak bugün şerefsiz bir iş oldu. Ben çekiliyorum.

Andronikos yerinden fırladı, Afroditi de gûya ağlar gibi Andrinikosa dönerek:

— Senin yanında şerefli bir mevkiim vardı sanırdım. Bak bana fahişe diyorlar!

Diye haykırdı.

Andronikos, kumandanının tevkifini emretti, ortalık karıştı. Kılıçlar çekildi. Hassa askeri koşuştular. Andronikos ve Afroditi içeriye dar kaçtılar. Afroditi:

— Aman şevketlûm, dedi. Beni bir müddet için azad et. Bu hareket artacak ve belki bir isyana sebeb olacaktır. Şimdi iş başına geçmek ve bu küstahların cezasını vermek lâzım. Ben daima seninim!

Sarhoş hükümdar böylece Afroditinin hazırladığı tuzağa düşmüş ve istediğini yaptırmış, bir taşla iki kuş vurmuş, hem kendini kurtarmış, hem de memleketin karışmasına sebeb olmuştu. Süratle giyindi ve çıkarken:

— Haşmetlû Andronikos, dedi. Sizi gafil avlamalarından korkarım. Vaziyet cidden vahimdir. Fakat sayende bastırılacaktır. Fakat şu sırada Bursayla uğraşmak da kârı akıl değildir. Dış vaziyeti sükûna sokmak için Bursanın teslimini emretsen isabet edersin. Yalnız memleketin içindeki hâdiselerle uğraşmak daha kolaydır.

(Devamı var)

Kapana tutuldu!

— Bir perdelik piyes —

Nakleden: İLHAN TANAR

Şahıslar:
Necmi, Feride, (Necminin karısı); Güzin, Nihat.

Sahne: Küçük bir apartımanın yemek odası. Mutfak kapısı açıktır. Perde açıldığı zaman Feridenin ipekli bir akşam elbisesinin üstüne önlük bağlayarak mutfakta yemek hazırlamakta olduğu görülür.

Sıksık saatine bakar. Tencereyi havagazi ocağının üstüne koyup yemek odasına geçerken, birden sıçrar ve eteklerini toplayarak bir köşeye büzülür. Fare tekrar tıkırdayınca iskemlenin üstüne çıkar.)

Feride — Ay, bir fare daha !.. Dün bunu yakaladık zannettikti .. (İskemlelerin üzerinden yürüyerek kapıya yaklaşır.)

Necminin sesi — Alo, alo, burası Necmi radyosu! (gülerek içeri girer.)

Feride — Necmi, bu apartıman da bir saat bile durmam artık... Hani dün bu fareyi yakaladındı?.

Necmi — Yakaladımdı ya!.

Feride — Şimdi büfenin altına kaçtı.

Necmi — Eşidir.

Feride - Onların da mı eşleri! var?.

Necmi — (Ferideyi kucağına alarak iskemleden indirir.) Terbiyeli hayvandır. Misafirlerimiz var iken ortaya çıkmaz.

Feride — Sen yanımda iken o kadar korkmuyorum ama..

Necmi — Korkak kızım benim! (Öper.)

Feride — Necmi, Güzinle, Nihat ta bizim biribirimizi bulduğumuz gibi biribirlerini keşfediverseler ne iyi olurdu!.

Necmi — (Gazetesini açarak), Güzine ne oluyor? Koca bulamıyor mu?.

Feride — (Sofrayı hazırlayarak) Aramasını bilmiyor. Penceresinin önünde oturup, gözlerini yıldızlara dikiyor. Sanki adamcağız gökten zembille inecekmiş gibi!..

Necmi — Benim senin önüne indiğim gibi!.

Feride — Herkesin gözü sendeydi.. "Yazık şu Necmiye,, diyorlardı. "Hâlâ evlenmedi. Bekârlığını da pek belli ediyor.,,

Necmi — Bekârlığı nasıl belli olur insanın? (Aynaya bakar.)

Feride — Sen hiç aynaya bakma!. Artık yok tabiî, canım... Çünkü evlisin. (kapı çalınır). Bak kala kapan ısmarlamıştım. Muhakkak odur. (Kapıyı açar, elinde kapanla döner.) Peynir ziyafetini nerede vereceğiz? Mutfağa, rafın altına kuralım.. Allahaşkına bu fareli apartımandan çıkalım, Necmi, olmaz mı? Güzin burasını beğeniyor. Nihadı evlenmeğe razı edebilirsen hemen burasını onlara devreder, biz başka yere taşınırız.

Necmi — Demek sen böyle plânlar kuruyorsun?.

Feride — Ben şöyle açıklık bir yerde, biraz kıyısı köşesi olan bir ev istiyorum.. Pabuçlarını şapka kutumun üstüne koymuşsun bu sabah, en yeni şapkamın çiçekleri ezilmiş.

Necmi — Vah, vah.. Ama ne yapayım, iskarbinlerimi yatağın altında istemiyorsun..

Feride — Bak, bir hamam böceği, çabuk öldür..

Necmi — Daha dün her tarafı ilâçladık, bu da nereden çıktı ?.. (Öldürür.).

Feride — Öyle çabuk öreyorlar ki!..

Necmi — Misafirlerimiz neredeyse gelirler. (Ayağıyla bir şey ezer.)

Feride — Neydi o?.

Necmi — Birşey yok..

Feride — Bir şey ezdin!.

Necmi — Cıgaramdan kül döküldü de!..

Feride — Kül ezilmez, üflenir. Gözüme bak bakayım, şimdi yalan söyleyemezsin.. Güve değil miydi o?.

Necmi — Küçük bir güve, ehemmiyetsiz! (Çıkar.)

Feride — Avaz avaz bağıracağım geliyor.. Haşarat yuvasına düştük. (Kapı çalınır.) Geldiler.. (Kapıyı açar, Güzin girer) Oo, Güzin, yalnız mısın? Nihat nerede?.

Güzin — Bilmem..

Feride — Seni almağa gelmedi mi?.

Güzin — Nihadın rahatını feda edemiyeceğini bilmez misin?.

Feride — Ona âşık olduğun için dayak istiyorsun doğrusu.. . Neden sana daha kolaylıkla izdivaç teklif edecek birini bulamadın.

Güzin — (Bir cıgara yakar) Bir zaman, benim bir atım vardı.. Elimdeki şekeri almak için yanıma kadar gelirdi de tamam yakalayacağım zaman kaçıverirdi. Arabası, şekersiz filân kolaylıkla yakalardı.. İşte onun gibi, usul, metod meselesi! .

Feride — Ben nihadı hesabına yakalasam, evlenmeğe hemen razı olur musun?.

Güzin — Tabiî değil mi, benim istediğim de o!.

Feride — Böyle küçük bir apartıman tutarsınız. Ne şirin değil mi? Derli toplu.. Hem kirası da ucuz! Mutfaktaki tencereleri - me, tavalarıma bak, ayna gibi pırıl pırıl! İşi kolay, temizliği dakikada oluyor. Hem de bakkal, kasap herşey ayağına gelir.

Güzin — Kıskanç diyeceğinden korkmasam, Nihatla evlenince apartımanını elinden almağı isterdim.

Feride — Yok, bak doğrusu biz rahat, sevimli yuvamızı kimseye vermeyiz..

Necmi — (Dışarıdan seslenir) Feride, tereyağ paketini açtın mı?

Feride — Vakit olmadı, kapı çalınınca perdenin arkasına sakla-

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

PLÂNŞ 25 **III**

Stürzen, Deckeln)

16. MUTFAK FIRINI
(kömür ocağı)
16. F: la cuisinière (le fourneau de cuisine, une cuisinière à charbon)
16. İ: the kitchen range (the cooking range; a stove, a coal stove)
16. A: der Küchenherd (Herd, Kochhred; ein Ofen, Kohlenherd)

17. OCAK KAPAĞI
a hava deliği (menfezi)
17. F: la porte de chargement
a le clapet d'entrée d'air
17. İ: the fire - box (the grate)
a the vantilator
17. A: die Feuerung
a die Luftklappe

18. KÜL ÇEKMECESİ
18. F: le tiroir aux cendres (le cendrier)
78. İ: the ash - pan
18. A: der Aschenkasten

19. KÖMÜR KÜREĞİ
19. F: la pelle à charbon
19. İ: the coal shovel
19. A: die Kohlenschaufel (Kohlenschippe)

20. KÖMÜR SANDIĞI
(tenekesi)
20. F: le bac à charbon
20. İ: the coal - box
20. A: der Kohlenkasten

21. FIRIN [kızartmalar için]
21. F: le four [à rôtir]
21. İ: the oven (the baking oven, the roasting oven)
21. A: der Bratofen (Backofen, die Bratröhre, Röhre)

22. DÜDÜKLÜ TENCERE
a haber düdüğü
22. F: la buoilloire
a le sifflet d'alarme [à la bouilloire à sifflet]
22. İ: the tea - kettle
a the whistle (on the whistling kettle)
22. A: der Wasserkessel (Wasserkocher)
a die Signalpfeife (am Pfeiftopf, -kessel)

23. TAVA
23. F: la poêle (la poêle à frire, le poêlon)
23. İ: the frying - pan
23. A: die Pfanne (Bratpfanne)

Plânş 25

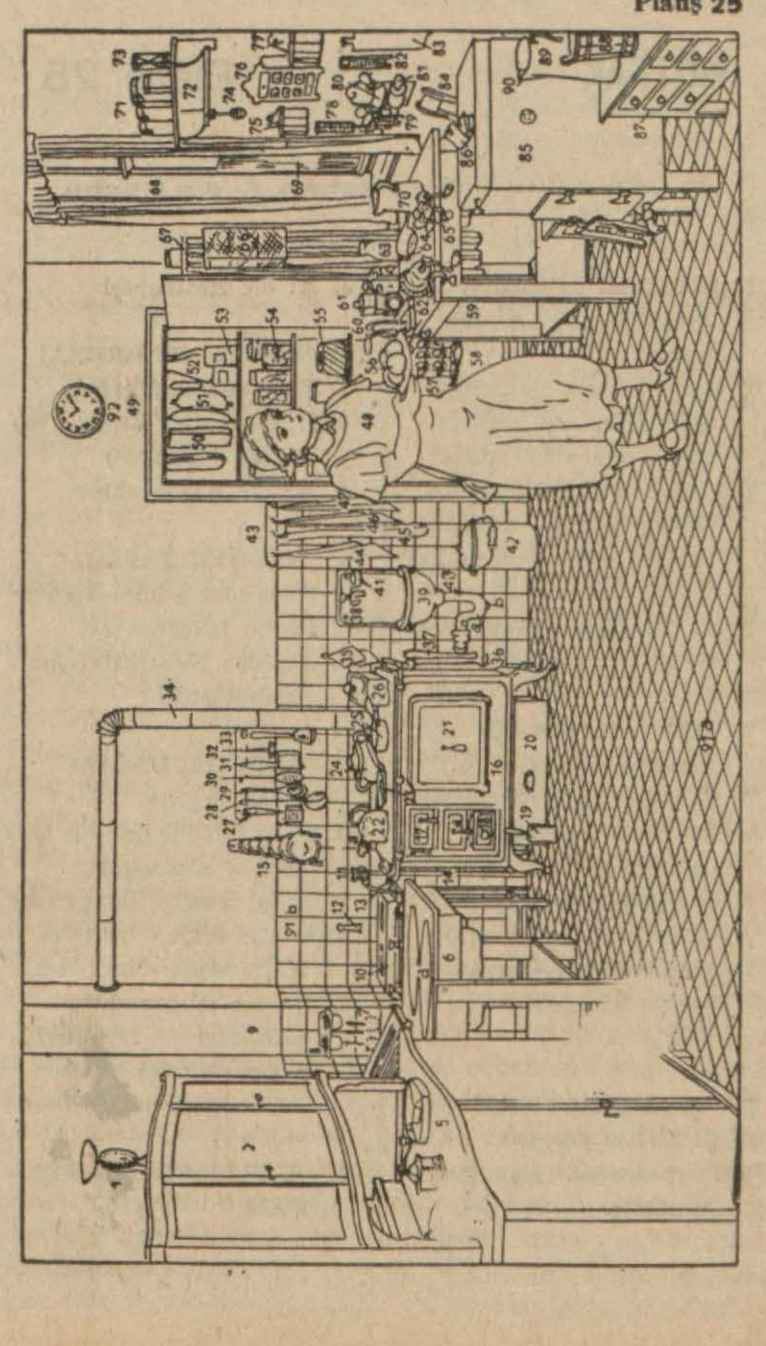

dım. (Güzine), Evlilik hayatında böyle garip muhavereler olur, kusura bakma!.

Güzin — Ne hoş! (Kapı çalınır).

Feride — Nihat ta geldi. Şu önlüğü önüne bağla da kapıyı aç... Ev kadını gibi görünürsün..

Güzin — (Önlüğünü bağlar) Ne zeki kadınsın. (Kapıyı açar). Buyurun efendim, Feride mutfakta meşgul! (Nihad girer).

Feride — Safa geldiniz. Güzine yardım ediyordum da mutfağa girdim.

— Nihat — Demek Güzin hanım yemek pişirmesini biliyor ... Ne âlâ! ..

Feride — Bu akşamki yemeklerimizi Güzin hazırladı. Memnun kalırsanız, ahçılık diploması vereceğim..

Nihat — Böyle, böyle bir merasim olacağından haberim olsaydı, tebrik etmek için bir buket getirirdim.

Feride — Yarın gönderirsiniz, zarar yok..

Güzin — O kadar tabiî bir şey ki, her kadın yemek pişirir.

Nihat — Hayır, Güzin hanım, şimdi herkes yumurta pişirmeği bilmemekle iftihar etmeği marifet sanıyor. Bilhassa sizin elleriniz o kadar zarif, o kadar pürüzsüz ki mutfakta iş gördüğünüzü tasavvur edemezdim.

Necmi — (Girer) Hoş geldiniz, çocuklar! Buyurun oturalım. Sen şöyle otur, Güzinin yanına.... Feride mutfağa yakın otursun.

Feride — (Elinde çorba kâsesiyle girerek) Necmi, bu çorba, Güzinin en son icadı, bakalım beğenecek misiniz?. Ben hiç karışmadım, kendi kendine yaptı..

Necmi — Öyle mi?. Pek nefis olduğu manzarasından belli..

Feride — Bu apartımanın mutfağında insanın yemek pişirmeğe iştihası geliyor, değil mi Güzin?.. Adeta başlı başına bir zevk.. Temiz, havadar, bir tatarcık bile bulunmaz. (Çorba tabaklarını toplayarak mutfağa girer, Güzin de yardım için arkasından gider.)

Necmi — Cidden, Nihat, bekâr bir adam bence yarı ölü demektir. İnsanın muhakkak bir yuvası, zevcesi olmalı.. Hele bizim gibi otuzu geçtikten sonra!.

Nihayet — Fakat evlenmek te öyle korkulu bir şey ki!.

Necmi — Sen o geçici macera - lara kulak asma!. Buküçük apartıman senin olsaydı, bir de karın olaydı, hakikî saadetin mânasını anlayacaktın.

Nihat — Ya aşk!.

Necmi — Aşk mı? Sende âşık olma kkabiliyeti belki biraz vardı, fakat zorla körlettin. Feride - nin senin için söylediği sözler, doğrusu erkeklik namına gücüme gitti.

Nihat — Ne söyledi!.

(Feride ve Güzin ellerinde yemek tabaklariyle mutfaktan gelirler).

Necmi — Bak, böyle bir köfteyi insan ancak evinde yer..

Nihat — Ne iştahaver koku!.

Feride — Necmi, yumurtalara sen bakıver.. Necminin mutfakta yemekle meşgul olması, ikimizin de pek hoşumuza gidiyor. Bu zevk ancak böyle küçük yerlerde kabil! (Necminin yerde bir şey ezmekle meşgul olduğunu görerek bahsi değiştirir) Bu esvap sana pek yaraşmış, Güzinciğim... O kadar genç gösteriyor ki! Sakın o Reşid beyle evlenmeği kabul etme, sana nisbeten çok yaşlı!.

Nihat — Kaç yaşında?.

Feride — Kırk üç ..

Nihat — Kırk üç yaşında bir erkek ihtiyar mı sayılır?.

Feride — Bekârlık süflülüğü çöker üzerlerine .

Nihat — Ben henüz kırk üç yaşımda yoğum..

Feride — Sahi mi söylüyorsunuz?.

Nihat — Daha yaşlı mı görü - nüyorum? Necmi ile pek farkımız yoktur.

Feride — O başka, Necmi evli! Evli erkekler daha genç görünürler.. Statistikler gösteriyorlar ki bekârlar evlilerden erken ölüyorlar.. Bence, kırk beş yaşında bir bekâr erkek ölmüş demektir.

Nihat — Teşekkür ederim.

Feride — Güzinin bu sene kısmeti pek açık! yedi talibi çıktı .. Bir san'atkâr deli gibi âşık.. Vücuduna, endamına hayran! Güzin, Nihat seni mayo ile gördü mü?.

Nihat — Sahih, yüzmeğe ne zaman gideceğiz, Güzin hanım?.

Feride — Bir de iki çocuklu bir adam var, Güzinin ideal bir anne ve ev kadını olacağını söylüyor, ama..

Güzin — Feride, rica ederim..

Feride — Güzinin sadece bir kusuru var. Ayni kusuru sizde de görüyorum..

Nihat — Ne gibi bir kusur?.

Feride — Yaşlarınız pek küçük olmadığı halde, kararsız, asabî, tutuk halleriniz var. Dünyadaki vazifenizi yapamadığınızdan dolayı mustarip olduğunuz tavırla - rınızdan belli. Evli insanlar, gemisini limana ulaştırmış kaptan - lara benzerler, müsterihtirler..

Necmi — Demir atılmıştır.

Feride — Bekârlar ise, acemi kürekçiler gibi telâş ve şaşkınlık içinde, bir türlü karayı bulamaz - lar..

Nihat — Fakat gördüğüm demirli gemilerin bir çoğunun burunları açık denizlere doğrudur „ Şamandıradan zinciri koparıp serbest dolaşmanın hasertini çekiyor gibidirler.

(Devamı var)

İstanbul Belediyesi İlânları

İlk teminat	Tahmin bedeli	
65,40	871,94	Darülâceze avlusundaki yaya kaldırımların çimento çini ve sahanlıkların beton inşası.
59,38	791,72	Merkezefendi mezarlığı ihata duvarı üzerine konulacak tel parmaklık ve kapı yapılması.

Tahmin bedelleri yukarda yazılı işler açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 7-7-939 cuma günü saat 14 de Daimî encümende yapılacaktır. Şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliplerin teminat makbuz veya mektuplarile ihale günü muayyen saatte daimî encümende bulunmaları (4503)

İstanbul Defterdarlığından:

	Muhammen bedeli Lira	Kş
Muamele ve istihlâk müdürlüğünden müdevver Defterdarlık binasında mevcut 267 parça sandalya, masa ve saire	168	85
Defterdarlık binasında mevcut müstamel sandalye ve koltuk 14 parça.	15	00
Defterdarlık binasında mevcut Buik marka binek otomobili.	600	00

Yukarda yazılı eşya ve otomobil hizalarında gösterilen muhammen bedelleri üzerinden açık arttırma ile satılacaktır. İhale 3-7-939 pazartesi günü saat 14 te yapılacaktır. Satış bedelleri nakden ve peşindir. Taliplerin yüzde 7,5 teminat akçelerini yatırarak mezkûr gün ve saatte Defterdarlık Millî emlâk müdürlüğündeki komisyona müracaatları. (4357)

Deniz Harp Okulu ve Lisesi Komutanlığından:

1 — Deniz lisesi birinci sınıfı güverte ve makine kısımlarında III üncü sınıfına da haritacı yetişmek üzere okur kayıt ve kabulüne başlanmıştır.

2 — Müracaat müddeti 10 ağustosta nihayete erecektir.

3 — Şeraiti öğrenmek ve kaydolmak için İstanbuldaki isteklilerin doğruca okul kayıt ve kabul komisyonuna İstanbuldan başka yerdeki isteklilerin de bulundukları mahallin askerlik şubesine müracaat etmeleri. (4246)

GÖZ HEKİMİ
Murad Rami Aydın
Pazardan başka her gün saat 2 - 6 ya kadar Taksim - Talimhane Urfa apartıman No. 10. Teelfon: 41553.

Dr. İRFAN KAYRA
RÖNTGEN MÜTEHASSISI
Türbe, Bozkurd Kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar.

RADYO

27-6-939 Salı

12.30 Program. 12.35 Türk müziği: 1 — Muhayyer peşrevi. 2 — Arif bey - Muhayyer şarkı - İltimas etmeğe yare varınız. 3 — Refik Fersan - Muhayyer şarkı - Her güzel bağından. 4 — Keman taksimi. 5 — Muhayyer türkü - Ay doğdu batmadımı. 6 — Hüseyni türkü - Ayrılık yıldönümü. 7 — Hüseyni saz semaisi. 23 Memleekt saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Karışık program - Pl.). 19 Program. 19.05 Müzik (Solist - Pl.). 19.15 Türk müziği (Karışık program) 19.45 Türk müziği (Halk türküleri ve oyun havaları). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma. 20.30 Türk müziği (Klâsik program). İdare eden: Mesut Cemil Ankara radyosu küme heyeti. 1 — Suzidil peşrevi. 2 — Tanburi Ali - Suzidil birinci beste - Yar yıkıldı. 3 — Tanburi Ali - Suzidil ikinci beste - Bilmedik yariki. 4 — Tanburi Ali - Suzidil ağır semai - Kani yad lebinle. 5 — Ney taksimi. 6 — Nikoğos ağa - Suzidil şarkı - Bir nigâi eyle dilrüba. 7 — Ali efendi - Suzidil şarkı - Yandıkça oldu suzan. 8 — Ali efendi - Suzidil şarkı - Her bir bakışında neşe buldum. 9 — Tanburi Ali ef. - Suzidil yürük semai - Ceyhun arayan. 10 — Suzidil saz semaisi. 21.10 Konuşma. 21.25 Neşeli plâklar - R. 21.30 Orkestra programının takdimi. 21.45 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferit Alnar): 1 — N. Rimsky - Korsakov: Şehrazad, senfonik süit, op. 35. a) Largo e maestoso - Allegro non troppo. b) Andantino - Allegro molto. c) Andante quasi Allegretto. ç) Allegro molto 22.30 Müzik (Opera aryaları - Pl.). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

28-6-939 Çarşamba

12.30 Program, 12.35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti cumhur bandosu - Şef: İhsan Künçer): 1 — E. Reeves - Hobomoko: Hint şarkısı. 2 — J. Fucik - Kış rüzgârları (Vals). 3 — G. Pares - Konser uvertürü. 4 — Tschaikovsky - Hazin şarkı. 5 — Massenet - "Le cid" operasının antrakt ve bale parçaları. 19 Program. 19.05 Müzik (Valslar - Pl.). 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Konuşma. 20.30 Türk müziği (Müşterek ve solo teganni) 1 — Nihavent peşrevi. 2 — İsmail Hakkı bey - Nihavent ağır semai - Seni hâlâ mü ezel. 3 — Rakım - Nihavent şarkı - Ne yanan kalbime bakdı. 4 — Ut taksimi. 5 — Selahattin Pınar - Nihavent şarkı - Hâlâ yaşıyor. 6 — Sadettin Kaynak - Nihavent şarkı - Gönül nedir bilene. 7 — Nihavent şarkı - Hatırımdan hiç çıkmayor — Artaki - Nihavent şarkı - Kokusam saçlarını. 9 — Faiz Kapancı - Nihavent şarkı - Gel güzelim ça[...]ya. 10 — Refik Fersan - Nihavent şarkı - Kız sen geldin çerkeş[...] 21.10 Haftalık posta kutusu. 2[...] Neşeli plâklar - R. 21.30 Müzik (K[...]da müziği - Pl.). 22 Müzik (K[...] orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Franz Lehar - Çareviç opereti[...] potpuri. 2 — Leopold - Karlsbad[...]hırası. 3 — Grieg - Pergünt s[...] 4 — Jac Grit - Marş. 23 Son a[...] haberleri, ziraat, esham, tahvi[...] kambiyo - nukut borsası (fiyat). [...]20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - Yarınki program.

Yabancı Radyolarda

Seçilmiş Parçalar

Program Türkiye saati üzerine [...] öğleden sonraki saat olarak [...]miştir.

OPERALAR VE SENFONİ KONSERLERİ

8.45 Londra (R.) "Figaro„ (Mo[...]zart) 2 inci perde.
9.15 Stuttgart: Silcher progra[...]
10. Prağ: Suk ve Çaykovski [...]fonileri.
10. Torino gr.: "Rigaletto„ ([...]di).
10. Varşova: "Milda„ (Moni[...]ko)
10.15 Münih: Çaykovski, Lalo [...]
10.30 Roma gr.: 7 inci sen[...] (Brückner)
12. Prağ: Smetana, Dvorjak

ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER

7.20 Viyana: Piyano kon[...] (Bach ues).
7.30 Varşova: Fransız musiki[...]
8.30 İstokholm: şarkı, piyano.
11. Londra (N.): Knartat.
11.15 Varşova: Triyo.

HAFİF MUSİKİ VE OPERETLER

7. Berlin: hafif parçalar.
7.30 Prağ: hafif orkestra.
8.15 Leipzig: opera parçaları.
10. Roma gr.: "Melodi ve R[...]
11. Budapeşte: Çigan orkes[...]
11.15 Bükreş: hafif orkestra.
11.45 Birçok Alman istasyon[...] hafif musiki ve dans ha[...]rı.

VARYETE VE KABARELER

10. Brüksel Z: kabare.
10.5 Poste Parisien: varyete.
11.30 Londra (R.): varyete.

DANS MUSİKİSİ

9.15 Berlin; 11 Napoli gr.; 11 [...] Monte Ceneri; 11.45 Lon[...] (N.), Eiffel Kulesi; 12.10 [...]dra (R.): 12.15 Roma gr.

PİYES, KONFERANS VE KONUŞMALAR

6.10 Eiffel: iki kısa piyes.
7.40 Lond (N.) "Şehir hal[...] müdafaası„
9.30 Napoli gr.: üç perdelik pi[...]
10.15 Leipzig: "Der Erbschm[...]
10.45 Sottens: "Monsienr U[...] Morand)

İNGİLİZCE HAVADİS

1.16 ,8,18 Roma 1; 11.13 Ko[...]

İstanbul Halk [...]rosu Bu akşam [...]şilköy Aile ba[...]sinde Amca [...] Mişel Revüsü [...]ge telepatic [...]beleri.

Ege Tiyatrosu [...]silleri Nurettin [...]dur ve arkadaş[...] 27 Haziran s[...]şamı Üsküdar [...]leroğlu bahçesi[...]

Naşit Özcan [...]tuğrul Sadi [...]birlikte Şehr[...]ni - İnşirah [...]çesinde Bu [...]

MUTFAK — Plânş 25

F: La cuisine İ: The kitchen A: die Küche

1. **MUTFAK TERAZİSİ (yaylı terazi, kadranlı terazi)**
1. F: la balance de cuisine (une balance à ressort, une balance à cadran)
1. İ: the household scale (a spring balance, a spring balance with circular dial, a dial scale)
1. A: die Küchenwaage (eine Feder-, Uhrwaage)

2. **MUTFAK DOLABI (mutfak büfesi, büfe)**
2. F: l'armoire *f.* de cuisine (le buffet de cuisine, le buffet)
2. İ: the kitchen cupboard (the kitchen dresser)
2. A: der Küchenschrank (das Küchenbüfett, - buffet)

3. **EKMEK KUTUSU**
3. F: la boîte à pain
3. İ: the bread crock (the bread tin)
3. A: die Brotkapsel

4. **KAHVE DEĞİRMENİ**
4. F: le moulin à café
4. İ: the coffee - mill (the coffee - grinder)
4. A: die Kaffeemühle

5. **ORDÖVR TABAĞI**
5. F: le plat à hors-d'œuvre
5. İ: the luncheon set
5. A:: das Kabarett (eine Speiseplatte)

6. **BULAŞIK MASASI a tas (leğen)**
6. F: la table à laver la vaisselle (la plonge) a la cuvette (la bassine
6. İ: the wash - up table a the wash - up basin
6. A: der Aufwaschtisch (Abwasch-, Spültisch) a das Aufwaschbecken (die Aufwaschschüssel)

7. **SAPLI BULAŞIK FIRÇASI**

PLÂNŞ 25 II

7. F: la lavette à manche
7. İ: the jug mop
7. A: die Aufwaschbürste

8. **SODA VE BULAŞIK TOPRAĞI KAPLARI (kutuları)**
8. F: les récipients *m.* (les boîtes *f.*) à sable et à [carbonate de] soude
8. İ: the holder, or container, for sand and soda
8. A: der Behälter für den Sand und die Soda ("Sand und Soda")

9. **BACA**
9. F: la cheminée
9. İ: the chimney
9. A: der Schornstein (Kamin, die Esse)

10. **HAVAGAZI OCAĞI (iki gözlü)**
10. F: le réchaud à gaz (avec de brûleurs) (le fourneau à gaz avec 2 flammes)
10. İ: the gas - cooker (here: with two burners or rings)
10. A: der Gasherd (Gaskocher; mit zwei Brennstellen)

11. **HAVAGAZI MUSLUĞU [duvarda]**
11. F: le robinet du gaz [au mur]
11. İ: the gas - tap or the gas cock (on the wall)
11. A: der Gashahn (an der Wand)

12. **HAVAGAZI YAKMA ÂLETİ**
12. F: l'allume - gaz *m.*
12. İ: the gas - igniter (the gas - lighter)
12. A: der Gasanzünder

13. **HAVAGAZI LÂSTİĞİ (lâstik borusu)**
13. F: le tuyau à gaz
13. İ: the gas - tube
13. A: der Gasschlauch

14. **HAVAGAZI BORUSU (mecrası)**
14. F: la conduit de gaz
14. İ: the gas - pipe
14. A: das Gaszuleitungsrohr

15. **KAPAK RAFI (kapaklarile)**
15. F: le porte - couvercles (avec les couvercles *m.*)
15. İ: the lid rack (with the pot-lids)
15. A: der Stürzenhalter (Deckelhalter; mit den

İNHİSARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Naklolunacak tuz miktarı ton	Sevk mıntakaları	Ton başına nakliye ücreti kuruş	M. Bedeli Lira	teminatı Lira
18.000	Karadeniz mıntakaları	350	63.000	4.725
12.000	Akdeniz „	300	36.000	2.700
10.000	Marmara denizi	150	15.000	1.125
40.000			114.000	

I — 939 malî senesi zarfında Çamaltı ve Foça tuzlalarından Karadeniz, Akdeniz ve Marmara denizi limanlarına ceman 40.000 ton tuzun nakli işi 5—VI—939 tarihinde ihale edilmediğinden yeniden pazarlık suretile eksiltmeye konmuştur.

II — Her mıntakaya naklolunacak miktar ve muhammen bedellerile teminatları yukarıda yazılıdır.

III — Pazarlık 30—VI—939 günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün levazım şubesi veznesinden ve İzmir, Ankara basmüdürlüklerinden 570 kuruş mukabilinde alınabilir.

V — Talipler gerek üç mıntaka için birden ve gerek 1 veya 2 mıntaka için teklifatta bulunabilirler. Bu takdirde verecekleri teminat akçesi teklif edecekleri mıntakaya ait miktarlarda olmalıdır. Fiatlar haddi lâyık görüldüğü takdirde 3 mıntaka için birden yapılan teklif tercih edilir.

VI — İstekliler % 7,5 güvenme paralarile birlikte pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri. (4182)

VAKIT kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	11-20 ikinci seri	Kr.
11	Gorio baba	100
12	Deliliğin psikolojisi	50
13	İlkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasin külliyatı III	75
16	Samimi Saadet	50
17	İstatistik	30
18	Çocuk düşürtenler	60
19	İlim ve felsefe	30
20	Mevcudu kalmadı	
		530

Bu serinin fiatı 5.30 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.24 kuruşun 1.24 kuruşu peşin almarak müteakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır

Vakıt Kitapevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	31-40 4 cü seri	Kr.
31	Rasin külliyatı IV	60
32	Metafizik	40
33	İskender	60
34	Kadın ve sosyalizm	100
35	Demokrit	25
36	Dinler tarihi	125
37	Filozofi ve sanat	40
38	Etika	100
39	Heraklit	25
40	Ruhî mucizeler	75
		650

Bu serinin fiatı 6.50 kuruştur Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 5.20 kuruşun 1 kuruşu peşin almarak müteakisi ayda birer lira ödenmek üzere dört taksite bağlanır.

Dr. Necaettin Atasagun
Sabahları 8.30 a kadar; akşamları 17 den sonra Lâleli Tayyare Sok. Daire 2; No. 17 de hastalarını kabul eder. (Telefon: 23953)

İyi bir elbise en müessir Tavsiye mektubudur
Amerikan modası üzerine çalışır
Yavuz Sezen
Paris kadın ve erkek terzilik akademilerinden diplomalı
Beyoğlu Parmakkapı Hayret apartımanı Türk Foto evi üstünde..

Ortaokulu bitiren gençlerden Gedikli Tayyareci alınacak

1 — Genelkurmay başkanlığının tensiblerile Türkkuşu Genel direktörlüğünün emri altında bu yıl açılmakta olan (hava gedikli hazırlama yuvasına) orta okul mezunları alınacaktır.

2 — Hava gedikli hazırlama yuvasına girmek istiyenlerde aranacak bellibaşlı şartlar aşağıda gösterilmiştir.

A — Tük olmak, anası ve babası Türk ve Türk soyundan olmak.
B — Bekâr olmak ve yaşı en az 16, en çok 18 olmak.
C — Sağlık durumu uçuculuğa elverişli olmak.
D — İyi hal sahibi bulunmak
E — Ana ve babasının yoksa, velisinin rizasını gösteren vazih adresli vesika göstermek.

F — Hava gedikli hazırlama yuvasını ve hava okullarını bitirdikten sonra hava birliklerinde 12 yıl hava gedikli erbaş olarak vazife görmeği taahhüt etmek (bu taahhüt gedikli hazırlama yuvasına geldikten ve hava sağlık heyetince yapılacak katî muayene iyi netice verdikten sonra masrafı Türkkuşunca ödenmek suretile yapılacaktır.)

3 — Gedikli olmadan evvel ve olduktan sonra alınacak aylık ve tayyareci zamlarının miktarı ile diğer esas ve şartlar hakkında daha fazla malûmat almak istiyenler ortaokul, lise ve kültür direktörlüklerine, askerlik şubeleri başkanlıklarına, Türk Hava kurumu ile Türkkuşu şubelerine gönderilen matbu broşürleri görebilirler.

4 — Kayıt muamelesine 30 haziranda son verilecektir. Lâzımgelen şartları haiz olduğu görülen gençler temmuz ayı içinde Ankarada Türkkuşuna sevkedilecektir.

5 — Hava gedikli hazırlama yuvasına girmek istiyen ortaokul mezunları kaydedilmek üzere Türk Hava kurumu şubelerine, Ankarada Türkkuşu genel direktörlüğüne müracaat edilmelidir. (3845)

KİRALIK ODALAR
Ankara Caddesinde denize ve caddeye nazır Yazıhane, Atelye, Muayenehane yapılmağa elverişli kiralık ucuz odalar
Gazetemiz idaresine müracaat

— Matmazeli sevdiğimi size kim söyledi?.

— Tuhaf şey! Onunla randevunuz yok muydu?.

— Onunla bir randevum olduğunu kimden öğrendiniz?.

— O halde şato da kiminle işiniz vardı? Sihirbazlarla mı?.

— Belki! Biliyorsunuz ki benim de ihtiraslarım vardır.

— Arzu, deyiniz..

— Ayni kelime.. Siz bildiğiniz gibi mâna veriniz.

— Hâdiselerin münakaşasından sonra kelimelerin münakaşasını yapmıyalım.. Siz artık beni sevmiyorsunuz, değil mi?.

— Sizi daima seviyorum..

— Öyle ise neden benden uzaklaşıyorsunuz?.

— Çünkü benimle her karşılaşmanızda kavga ediyorsunuz.

— Tabiî kavga ediyorum. Çünkü biribirimize aksilik etmekten başka bir şey yapmıyoruz.

— Ben daima vahşi ve inziva arayan bir adamım, biliyorsunuz.

— Evet.. İnsan inzivaya merdivenle mi çıkar.. Affedersiniz ben bunu bilmiyordum.

Jilber bu ilk noktada mağlûp olmuştu.

— Haydi Jilber, haydi! İtiraf ediniz ki artık beni sevmiyorsunuz.. Yahut ikimizi birden seviyorsunuz,

— Peki, böyle olursa ne yaparsınız?.

— Bunun çok çirkin bir şey olduğunu söylerdim.

— Çok çirkin bir şey değil, bir hata..

— Kalbinizin hatası.

— Hayır, cemiyetimizin ... Öyle memleketler vardır ki orada her erkek yedi, sekiz kadın alır.. Bunu siz de bilirsiniz.

Nikol sabırsızlıkla:

— Fakat onlar hıristiyan değildirler.

— Fakat filosofturlar.

— Oh! Filosof efendi! Benim de ikinci bir âşık bulmamı hoş görür müsünüz?.

— Size karşı haksız ve zalim olmak, kalbinizin hareketlerine mâni olmak istemem.. Mukaddes serbestlik iradei cüziyeye hürmetle kabildir. Aşkınızı değiştiriniz Nikol. Tabiatte mevcut olmıyan bir sadakate seni icbar edemem...

Nikol hiddetle:

— Ah! diye bağırdı, görüyorsunuz ki beni sevmiyorsunuz ..

Münkaşa da Jilber kuvvetli idi. Bu, onun fikirlerinin tamamile mantıkî olmasından ziyade tuhaf olmasından ileri geliyordu. Sonra ne kadar az bilgili olursa olsun gene Nikol da çok biliyordu. Nikol yalnız hoşuna giden şeyleri okumuş.. Jilber ise

dinde bulamıyordu. Bu tazyik kurtulamıyacak kadar da fazla değildi. Kolunu sıkan bu tazyik, sadece bir genç kızın bileğinden ibaretti.

Jilberi yakalayan Nikol Legaydı..

Delikanlı sabırsızlıkla:

— Gene ne istiyorsunuz?. diye sordu.

Nikol sesinin bütün dolgunluğuyla cevap verdi:

— Bunu yüksek sesle söylememi mi istiyorsun?.

Jilber dişlerini sıkarak Nikolu dışarı sürükledi

— Hayır, hayır.. Bilâsik susman istiyorum..

— Peki. Öyle ise beni takip et.

Jilberin de istediği buydu; çünkü Nikolu takip ederken Andreden uzaklaşacaktı.

— Peki, dedi, takip ediyorum.

Nikolun arkasından yürüdü. Kız arkasından kapıyı kapayarak Jilberi bahçeye götürdü ...

Jilber :

— Fakat, dedi, matmazel odasına gidecek, yatmasına yardım etmeniz için sizi çağıracak. Siz de orada olmıyacaksınız..

— Eğer şu anda bununla meşgul olduğumu sanıyorsanız çok aldanyorsunuz. Beni çağırıp çağırmamasının bence hiç ehemmiyeti yok.. Benim sizinle konuşmam lâzım.

— Nikol, bana söyleyeceğinizi yarına bırakabilirsiniz, biliyorsunuz ki matmazel ciddîdir.

— Ah, evet, ona, bilhassa bana karşı, ciddî olmasını ben tavsiye ediyorum.

— Nikol, yarın size vaad ediyorum.

— Vaad ediyorsun! Vaadların ne kadar güzeldir. Ve onlara ne kadar güvenilebilir! Bugün saat altına Mezon Rujun yanında beni bekliyeceğini vaad etmedin mi?. O saatte neredeydin? Manastır baş papasının sözüne ne kadar inanırsam senin vaadlerine de o kadar inanırım. O da itiraf ettiğimiz günahların sırrını saklayacağını vaad ettiği halde kendi büyüğüne söylüyor..

— Nikol, eğer farkına varırlarsa seni kovarlar.

— Ya seni? Matmazele âşık olan sizi de acaba kovmazlar mı? Baron buna çok darılacaktır..

Jilber kendini müdafaaya çalışarak:

— Beni mi?. Beni kovmak için hiç bir sebep yoktur.

— Öyle mi? Kızına kor yapacak kadar müsaade mi edecek?. Onun bu kadar filosof olduğunu bilmiyordum.

Jilber, bu hususta kendi kabahatli ise de bu kabahatte And-

Mazon Meyva tuzu

İNKIBAZI defeder, MİDE ve BARSAKLARI kolaylıkla ve mülâyim bir şekilde boşaltarak rahatlık ve ferahlık verir. HAZIMSIZLIK, ŞİŞKİNLİK, BULANTI, GAZ, SANCI, MİDE BOZUKLUĞU, BARSAK ATALETİ, İNKIBAZ, SARILIK, SAFRA, KARACİĞER, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA ve bütün mide ve barsak bozukluklarında kullanınız.

MAZON MEYVA TUZU son derece teksif edilmiş bir tuz olup yerini tutamıyan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay ve daha katî bir tesir icra eder. Horoz markasına dikkat.

Yalnız toptan satış yeri: MAZON ve BOTON Ecza deposu, Yeni Postane arkası No. 31 İSTANBUL

Dün ve Yarın Tercüme külliyatı

Satış yeri: VAKIT KİTAPEVI

1-10 kitaplık birinci seri

Numara		Kuruş
1	Safo	100
2	Aile Çemberi	100
3	Ticaret, Banka, Borsa	75
4	Devlet ve İhtilâl	75
5	Sosyalizm	75
6	J. Rasin külliyatı I	75
7	İşçi sınıfı ihtilâli	60
8	Ruhî hayatta lâşuur	60
9	Isfahana doğru	100
10	J. Rasin külliyatı II	75
		795

Bu serinin fiyatı 795 kuruş. tur. Hepsini alanlara % 20 iskonto yapılır. 236 kuruşu peşin alındıktan sonra kalan 4 lirası ayda birer lira öden. mek üzere dört taksite bağlanır.

DIKKAT

GRİPİN

Gripin kutularının üzerine resimde gördüğünüz şekilde kabart. ma pullar ilâve edilmiştir.

Her yerde ısrarla pullu kutuları isteyiniz ve pulsuz kutuları şiddetle reddediniz.

Çocuklarımızın Sağlığı için

Bütün münevver anneler FOSFATİN'i bilirler.

FOSFATİN: Fosfatlı, Vitaminli bir gıdadır.

FOSFATİN: Çocuklarm, 3 aylıktan itibaren tagaddilerini karşılar.

FOSFATİN: En kuvvetli çocuk gıdasıdır.

FOSFATİN: Renksiz yanakları pembeleştirir.

FOSFATİN: Canlı, kanlı, kuvvetli yavrular yetiştirir.

FOSFATIN: Fransadan gelir, taklitlerinden sakınınız.

FOSFATİN FALYER markasiyle isteyiniz.

Dün ve yarın tercüme külliyatı

7 nci seriden 61-67.7 kitap

61	Vikontun ölümü	30
62	Leneit II.	1.
63	Liza	1.
64	Evlilik	20
65	Gizli Pamuk harbi	50
66	Bizans tarihi	1.
67	Senyolbeos Avrupa	60

KANZUK

SINIR İLÂCI

BROMOFLORİN

Sinir, Çarpıntı, Tıkanıklık, Baygınlık, Uykusuzluk evham gibi üzücü halleri giderir, en emin ve kat'i tesirli bir ilâçtır. Sinir cümlesini teskin ve tanzim eder. Bromoflorin her eczanede vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Saç Bakımı

Güzelliğin en birinci şartı

Petrol Nizam

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilâçtır

OLİMPOS

GAZOZUNU tercih ediniz

Harareti keser - Sıhhati korur

Meyva usarı ve şekerle mamuldür.

Şişelere el değmeden

Asrî ve sıhhî şekilde doldurulur.

renin hiç bir iştiraki olmadığını iki kelime ile Nikola isbat edebilirdi. Her ne kadar inanılmıyacak bir şey olsa da gördüklerini Nikola anlatması yeterdi.

Kadınların biribirine karşı olan fikirleri Nikolu inandırdı ... Fakat daha derin bir düşünce söyleyeceği anda genç adamı durdurdu. Andrenin sırrı, ister bir aşk hazinesi, ister daha maddi bir hazine arasın, bir adamı tamamen zengin edecek sırlardandı..

Jilberin aradığı hazine ise aşk hazinesi idi. Nikolün hiddeti Andreyi tasarruf etmekten daha az tehlikeli olacağını hesap etti. Hemen kararını vererek gecenin garip sergüzeşti hakkında hiç birşey söylemedi.

— Haydi bakalım, mademki istiyorsunuz konuşalım, dedi.

Nikolun karakteri tamamiyle Jilberin aksi olduğundan hislerine hâkim olamıyarak bağırdı:

— Oh! Bu konuşma çok çabuk bitecektir. Fakat hakkın var. Burada rahat değiliz. Benim odama gidelim. .

Jilber ürkmüş bir halde bağırdı:

— Odanıza mı? İmkânı yok..

— Neden imkânı yok?.

— Oraya gidersek yakalanmak tehlikesine maruz kalırız..

Nikol istihfafla gülerek cevap verdi:

— Haydi canım!. Bizi kim yakalayacak?. Matmazel mi? Filhakika matmazel, bu güzel mösyöyü kıskanabilir. Lâkin sır bilen adamların korkacak bir şeyleri yoktur. Ah! Matmazelin Nikolü kıskanması! Bu şerefe nail olacağımı dünyada zannetmezdim! .

Zoraki ve bir fırtına korkusu gibi müthiş bir gülüşle güldü.. Bu gülüş, Jilberi bir tehditten daha çok korkuttu..

— Ben matmazelden, benim için korkmuyorum Nikol.. Sizin için korkuyorum.

— Ah! Evet, doğru.. Siz daima rezalet olmıyan yerde fenalık yoktur, derdiniz.. Filosoflar bazı defa cizvit olurlar. Manastırdaki rahip de bana, hattâ sizden evvel bunu söylemişti. Demek bunun için matmazele gece randevu veriyorsunuz.. Haydi, haydi! Fena mantıklar yürütmek yeter. Odama geliniz. Ben öyle istiyorum.

Jilber dişlerini gıcırdatarak:

— Nikol! dedi. .

— Gene ne var?.

— Dikkat et!..

Ve bir tehdit hareketi yaptı.

— Oh! Korkmuyorum. Evvelce beni dövmüştünüz; çünkü kıskanıyordunuz. O zaman

beni seviyordunuz.. Mes'ud günümüzden sekiz gün sonra idi. Bunun için kendimi dövdürdüm. Fakat bugün böyle bir şeye tahammül edemem. Hayır! Hayır! Hayır!.. Çünkü artık beni sevmiyorsunuz ve bu sefer ben kıskanıyorum.

Jilber genç kızın bileğinden tutarak sordu:

— Peki ne yapacaksın?.

— Öyle bağıracağım ki nihayet matmazel, bu anda yalnız kendisine ait olan şeyi Nikola ne hakla verdiğinizi sizden soracak.. Elimi bırakmanızı size tavsiye ederim.

Jilber, Nikolün elini bıraktı.

Sonra, merdiveni dikkat ve ihtiyatla sürükleyerek Nikolün penceresine yetişecek gibi paviyona dayadı.

Nikol:

— Kadere bakınız! dedi.. Matmazelin odasına çıkmak için hazırlanan merdiven şimdi Nikolün tavan arasından inmiye yarayacak. .Benim için zevkli bir şey. .

Nikol kendisini daha kuvvetli hissediyordu. Bunun için, kendisini üstün gören kadınlarda görülen acele ile bu zaferini pahalıya maletmek istiyordu.

Jilber kendi vaziyetinin sıkıntılığını hissettiğinden sezdiği mücadeleye hazırlanmak için bütün kuvvetlerini topladı. Ve ihtiyatlı bir adam olduğundan iki şeyden emin olmak istedi.

Evvelâ pencerenin önünden geçerken matmazel Andrenin gene salonda olup olmadığına baktı. Sonra, Nikolün odasına gelince, icap ettiği takdirde kafasını kırmadan pencereden aşağı atlayıp atlayamıyacağını araştırdı.

Fakirlik itibariyle Nikolün odası şatonun diğer kısımlarından farksızdı. Odanın duvarları yeşil renkli bir kâğıtla kaplanmıştı. Mobilye olarak yalnız bir yatakla pencerenin kenarında duran bir ıtır çiçeği ve masa hizmetini gören bir sehpa vardı.

Nikol yatağın kenarına, Jilber de bir kenara oturdu.

Nikol sükûnet bulmuştu. Kendini kuvvetli hissediyordu. Jilber ise bilâkis içinden gelen bir tazyik ile titriyor, soğukkanlılığını tekrar almıya muvaffak olamıyordu.

Genç kızın yanında iradesinin söndüğünü hissettikçe öfkesi artıyordu.

Bir müddet devam eden sükût içinde genç, kız, delikanlıyı hararetli ve kızgın bir bakışla süzdü..

— Demek, matmazeli seviyor, ve beni aldatıyorsunuz?. dedi.

VAKIT Kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	41.50 5 ci seri	K
41	Dö Profundis	
42	Günün hukuki ve içtimai meseleleri	
43	Eflâtun	
44	Gizli harpler	
45	Disraeelinin hayatı	
46	Metafizik nedir?	
47	Yeni adam	
48	İrsiyetin tesirler	
49	Politika felsefesi	
50	Estetik	

Bu serinin fiatı 610 kuruş. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.88 kuruşu 1.88 kuruşu peşin almarak mütebakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

Çocuk Hekimi

Dr. Ahmet Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4

Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Telefon: 40127